

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949. január 4. kedd.

VI. ÉVFOLYAM, 2. szám,

Teljesen új alapokra helyezték a társadalombiztosítást

Valamennyi állami, magán- és mezőgazdasági alkalmazott beteg- és balesetsegélyre, valamint nyugdíjra jogosult

Lotar Rădăceanu népjóléti miniszter, a RMP Központi Vezetőségének titkára ismertette az új törvényt

BUKAREST. — A Nagy Nemzetgyűlés szerda esti ülésén Lotar Rădăceanu, a Román Munkáspárt központi vezetésének titkára, munka- és népjóléti miniszter az állami társadalombiztosítás megszervezéséről szóló törvényjavaslat benyújtása alkalmával nagy beszédet mondott.

Lotar Rădăceanu munka- és népjóléti miniszter beszédében hangsúlyozta, hogy az átalomítás forradalmi műveivel a főbb ipari termelőeszközök a dolgozó nép tulajdonába kerültek és a szocialista társadalom fejlődési törvényeinek szellemében elkészítettük gazdasági életünk tervszerűsítésének megkezdését. Természetes, hogy a többi szektorokban sem maradhatunk a polgári-földesuri rendszerek feltételeiből származó régi helyzetnél, hanem előre kell haladunk határozottan és teljes erővel minden szektorban. Majd így foly-

tatta:

— A jelen pillanatban még a munkásjogok olyan törvényeivel állunk szemben, amelyek a polgári-kapitalista rendszer feltételei mellett születtek meg, amelyeket mi átvettünk, megreformáltunk, hogy így valamiképpen közelebb hozzuk a jelenlegi szükségletekhez, de amelyek mégis magukon viselik a múlt rendszer bélyegét.

— A most előterjesztett törvénytervezettel szakítunk a múlttal. Az állam világosan kötelezettséget vállal arra, hogy gondot visel az alkalmazottak egészségére, gondoskodik anyagi helyzetükről, munkaképtelenség esetében.

— A magánszektorban is az egész járulékot a munkaadó viseli. Az alkalmazottnak sem az állami, sem a magánszektorban semilyen járulékot nem kell fizetnie többé. Másodszorban

megszüntettük az eddigi aktuáriális rendszert, ami a társadalombiztosítás alapja volt. Ez matematikai rendszer, amely képletekkel állapítja meg, hogy mennyi segítséget lehet adni egy embernek annak figyelembevételével, hogy hány ilyen biztosított fizeti a járulékot, mennyi az élet átlagos tartama és a betegségek előfordulási valószínűsége. Így a megsegítés a járuléktól függvénye: összeszámolják a járulékokat és azok számának arányában adják a segélyt.

— Ez a rendszer megszűnik — mondotta Lotar Rădăceanu. — Helyébe az alkalmazottnak az a jog lép, hogy — ha eleget tesz azoknak a feltételeknek, amelyekről később szólni fogunk — orvosi segélyt kapjon annak minden alakjában és bőségében, — rokkantság, anyaság, halál és aggkor esetén pénzsegélyt, vagy nyugdíjat kapjon.

tosan, de már első évben is nagy mértékben és a dolgozók nagy részének — minden alkalmazott évi pihenőjogát, függetlenül egészségi állapotától.

A NYUGDÍJJOSSÁG KÉRDÉSE

Ezután a nyugdíj jogosultság rendelkezéséről beszélt Lotar Rădăceanu munka- és népjóléti miniszter. Ismeretes, hogy ebben a tekintetben a múltban a legkülönbözőbb rendszerek léteztek, a nyugdíj kérdés pedig nagyon bonyolult kérdés volt anélkül, hogy azt igazságos módon oldották volna meg. Majd így folytatta:

— Az új törvénnyel minden csoportba tartozó alkalmazott nyugdíj jogosultságát egységesítjük.

Munkások, az iparban és kereskedelemben dolgozó tisztviselők, az állami tisztviselők, mezőgazdasági alkalmazottakra egyformán vonatkozik az új nyugdíjazási rendszer és a nyugdíjat nem a hozzájárulás arányában állapítják meg, hanem a munka mezőjén eltöltött hosszabb vagy rövidebb idő alapján, figyelembe véve a biztosított életkorát is, arányban a rokkantság fokával és mindenképpen a végzett munkával.

— Ez komoly javulást jelent egyrészt a magánalkalmazottak számára, akik eddig a központi társadalombiztosító intézet biztosítottjai voltak és akik nagyobb nyugdíjat kaptak majd, megfelelő körülmények között, de különösen a mezőgazdasági alkalmazottak számára, akik eddig tel-

jesen ki voltak zárva az orvosi segélynyújtás, segélyek, valamint a nyugdíjak élvezéséből.

A falusi dolgozó a törvény által megjelölt munkakorhatár alapján szintén nyugdíjat kaphat, hogy öregségére, amikor már munkaképtelenné vált, segítséget részesülhessen. (Taps.)

— Háromféle nyugdíj létesül: rokkantsági nyugdíj, befogságból vagy balesetből eredő rokkantság esetén; öregségi nyugdíj, amelyet a férfiaknak 60 éven felül és nőknek 55 éven felül, bányászoknak és más kategóriájú nehézmunkásoknak 50 éven felül folyósítanak; és a leszármazottak számára nyújtott nyugdíj, amelyet a törvényben részletesen konkrétizált jogok és követelmények alapján folyósítanak a biztosítottak, vagy nyugdíjasok leszármazottjainak.

Beszéde befejező részében Lotar Rădăceanu munka- és népjóléti miniszter megemlítette azt, hogy az új társadalombiztosítási törvénytervezet értelmében a jövőben senki sem kaphat visszavonulási nyugdíjat annak alapján, hogy bizonyos évig fizette a járulékot, hogy tőkésített bizonyos összeget, amely lehetőséget nyújt neki arra, hogy évjáradékot kapjon, otthon üljön, ne tegyen semmit, jóllehet munkaképes és még kivethetné részét az ország termelő munkájából. Majd így fejezte be beszédét:

— Ennek a törvénynek a számos eszközök egyikévé kell lennie, amelyeket arra kell használnunk, hogy segítsenek a terv végrehajtásában, hogy segítsenek országunkban a szocializmus építésénél.

A társadalombiztosítás valamennyi alka mazottra kiterjed

Ezután Lotar Rădăceanu munka- és népjóléti miniszter rátért a társadalombiztosítási törvényjavaslat részletes ismertetésére, majd ezeket mondotta:

— Ami a biztosítottakat illeti, ezek eddig csak munkások és általában magánalkalmazottak voltak, a mezőgazdaságban dolgozók kivételével.

Az új társadalombiztosítás különbség nélkül valamennyi alkalmazottra kiterjed, tehát az állami tisztviselőkre is, akiknek eddig nem volt meg ez a joguk és különösen vonatkozik valamennyi mezőgazdasági alkalmazottra is, akik eddig nem részesültek orvosi segélynyújtásban és segítségben.

— A társadalombiztosítás tehát — folytatta Lotar Rădăceanu — az alkalmazottak és valamennyi alkalmazott intézménye. Nem vehetnek részt benne a munkaadó iparosok, akik a múltban politikai okokból ugyancsak biztosítottak voltak.

— Ami a társadalombiztosító megszervezését illeti, meg kell említenünk, hogy régebben egyik legégetőbb követelésünk a Társadalombiztosító önkormányzat volt. Ez most a szó legszűkebben, legszűkebb és legigazibb értelmében valósul meg, mivel a társadalombiztosító vezetése a szakszervezetek, a munkásosztály tömegszervezetének kezébe került, amely az alapszabály keretein belül megartandó választásokkal biztosítja a központi és helyi társadalombiztosítók vezetését alulról felfelé választott szervekkel. Ez nemcsak azt jelenti, hogy a szakszervezetek kapcsolata a dolgozó tömegekkel szorosabbá fűződik, hanem az ügymenet költségeinek hatalmas csökkentését, mert ezáltal az orvosi kezelési apparátus jórésze feleslegessé válik.

A helyett hogy a munkás segélyt igénylő kérését tisztviselő oldandó meg, aki bármennyire is tisztességes és jóakaratu lenne, mégis valamennyire távol áll tőle, máttól kezdve a hasonló kéréseket a társadalombiztosítási ügyekkel megbízott felelősök a szakszervezeti csoport intézi el és munkáját a szövetség és az országos Szakszervezeti Tanács mellett működő társadalombiztosítási bizottság utasításai és ellenőrzése szerint végzi.

— A társadalombiztosítás pénzforrása a fizetés után járó 10 százalékos, amely a vállalatot terhel, vagyis az államot, a magánszektorban teljesen a tulajdonosokat.

SEGÉLY — ORVOSI KEZELÉS

A továbbiakban Lotar Rădăceanu a pénzübeli segély kérdéssel foglalkozott, amelyet a régi kollektívszerveződések álcázott javadalmazásai helyett szintén helyesen oldott meg a törvénytervezet. A Társadalombiztosító Intézet az alkalmazott betegsége esetén, szüléskor, haláleset alkalmával és a törvényben felsorolt esetekben, azonnali segítséget kap. Amennyiben a betegsége nem gyógyítható, vagy esetleg súlyos szerencsétlenség érte, nyugdíjba mehet és így biztosítja az állami társadalombiztosító az élethez szükséges javadalmazást.

A következőkben Lotar Rădăceanu a teljes segély jogáról beszélt. A segélyek engedélyezésének a törvénytervezet egyetlen megszorítást alkalmaz: az alkalmazottnak legalább 3 hónapi szolgálati ideje legyen a vállalatnál, hogy teljes körű orvosi ellenőrzésen menjen keresztül. Majd ezeket mondotta:

— Az orvosi segítség máttól fogva nem a társadalombizto-

sítás hatáskörébe tartozik, hanem a közegészségügyi minisztériumhoz kerül, amely átveszi a jelenlegi társadalombiztosító teljes orvosi és egészségügyi szervezetét és amelynek feladata lesz ingyen gyógykezelést, gyógyszerket és kórházi ápolást adni a biztosítottaknak és családjuknak.

— Az általunk javasolt új társadalombiztosítás módszerében új elemet jelent az alkalmazottak pihenőjogának biztosítása. Mostantól fogva a társadalombiztosítás biztosítja — természetesen fokoza-

zatlanul — a magánalkalmazottak számára, akik eddig a központi társadalombiztosító intézet biztosítottjai voltak és akik nagyobb nyugdíjat kaptak majd, megfelelő körülmények között, de különösen a mezőgazdasági alkalmazottak számára, akik eddig tel-

Berekesztették

a Nagy Nemzetgyűlés III. ülészakát
Január 10-én újra megkezdí munkáját
a Nagy Nemzetgyűlés

BUKAREST. — A Nagy Nemzetgyűlés szerda esti ülését Parvulescu Constantin, a Nagy Nemzetgyűlés III. ülészakájának elnöke zárószavaival rekesztették be.

Záróbeszédében Parvulescu elnök többek között a következőket mondotta:

„A Nagy Nemzetgyűlés ezévi ülését a polgári-földesuri királyság megdöntésének és a Román Népköztársaság, a városi és falusi dolgozók államának kikiáltása első évfordulóján rekesztjük be.

A Román Népköztársaság első éve a munkásosztály pártjának

vezetése alatt, a dolgozó nép megvalósításainak eredményes éveként volt. 1948-ban, amely népünk életében a szocializmus alapjainak építésére való áttérést jelentette, a Nagy Nemzetgyűlés megszavazta a Román Népköztársaság alkotmányát, a fontosabb iparvállalatok, bankok, bány- és szállítási vállalatok államosításáról szóló törvényt, valamint számos más olyan törvényt, amelyek súlyos csapásokat mértek a kizsákmányoló osztályokra és amelyek újabb lépést jelentettek országunkban a szocializmus alapjainak építéséhez vezető uton.

A Nagy Nemzetgyűlés tevékenységével újból igazolta az új állam képezet teljesen megváltozott jellegét, amely hiánytalanul a dolgozó nép szolgálatában áll, a régi polgári-földesuri parlamentekkel ellentétben, ahol a korrupció uralkodott és a kizsákmányolók, valamint azok megbízottai fecsegtek.

A Nagy Nemzetgyűlés mostani ülészakájában megszavazott tizedes törvényeket a Román Munkáspárt, népi demokráciánk vezető politikai ereje kezdemé-

(Folytatás a második oldalon)

Itt az új adóügyi törvény

Az új törvény a dolgozók érdekeinek megfelelően állapítja meg az adókat

Ki mennyi adót köteles fizetni?

BUKAREST. — A Nagy Nemzetgyűlés szerdai ülésén — mint megírta — Luca Vasile, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára, pénzügyminiszter, részletesen elemezte és ismertette a Román Népköztársaság 1949. január 1-én életbe lépő új költségvetését és a költségvetéssel együtt benyújtott adóügyi törvényeket. A Nagy Nemzetgyűlés az ország költségvetését

és a dolgozó nép érdekeit szolgáló adóügyi törvényeket hatalmas lelkesedéssel elfogadta és szavazatával az ország törvényeivé avatta. Az új adóügyi törvények a dolgozó néptömegek érdekeit tartják szem előtt és a szocialista építési érdekeinek megfelelő adórendszert vezetnek be. Az alábbiakban az új adóügyi törvényeket ismertetjük:

összege 19 milliárd 380 millió lej. Az egyes minisztériumok 10 milliárd 348 millió lejjel járulnak hozzá az állami jövedelmekhez. Az államgépezet egyszerűsítéséből és egyszerűsítéséből származó költségmegtakarítás 8 milliárd lej jövedelmet jelent. A költségvetési bevételek között még a következő fontosabb tételek szerepelnek:

Az államhatalom helyi szervei által megvalósított jövedelmek 6 milliárd lej. A betegsegélyző költségvetési bevételei 5 milliárd lej.

A kiadási tételek első szakasza a közérdekű gazdasági, művelődési és politikai-társadalmi kiadásokat, valamint az államgépezet kiadásait foglalja magában. Ezeknek a kiadásoknak végösszege 95 milliárd 803 millió 200 ezer lej tesz ki. Jelölendő a költségvetés szellemére,

hogy az egyes minisztériumok részére előirányzott kiadások között egyik legnagyobb összeggel a közoktatásügyi minisztérium szerepel, amelynek részére 11 milliárd 540 millió 500 ezer lej irányoztak elő. Ugyanakkor egészségügyi célokra 9 milliárd 840 millió 600 ezer lej, a munka- és népjóléti tárca részére pedig 6 milliárd 447 millió 200 ezer lej irányoztak elő. Nagyobb összegekkel szerepelnek még a pénzügyminisztérium, a földművelésügyi minisztérium, a nemzetvédelmi minisztérium és a belügyminisztérium.

A nemzetgazdaság pénzellátására szolgáló hitelek 45 milliárd lejjel szerepelnek a költségvetési kiadásokban. Ebből az összegből 44 milliárd lej termelő beruházásokra, 1 milliárd lej pedig az állam gaz-

dasági vállalkozások jövedelmének ki-egészítésére fordítanak. A nemzetközi jellegű kötelezettségek céljaira szolgáló hitelek végösszege 14 és félmilliárd lej, míg az államhatalom helyi szervei által eszközözendő költségvetési kiadások 9 és félmilliárd lejt tesznek ki. A betegsegélyző költségvetési kiadásai 10 milliárd 800 millió lejjel szerepelnek a kiadási tételek között.

Adózási rendszerünket gyökeresen megváltoztatja, hogy a Román Népköztársaság gazdasági és társadalmi berendezésének érdekeit ellentmondó közvetett adórendszer hatálytalantíjják és helyébe a lakosság jövedelme után kivetett adó lépteti életbe. A megszavazott törvény 1. szakasza kimondja: „A lakosság jövedelmére kivetett adó kötelesek fizetni: munkások, tisztviselők, írók, művészek, tudósok, kisiparosok, szabadfoglalkozásúak, falusi gazdaságok haszonélvezői, kereskedők, gyárosok, háztulajdonosok és bármilyen más személy, aki a Román Népköztársaság területén jövedelmet élvez.” A más adók alá tartozó falusi gazdálkodások után nem kell fizetni ezt az adót.

MUNKÁSOK ÉS TISZTVISELŐK ADOJA

A jövedelmi adót a munkások és tisztviselők havi illetményei után a következő táblázat szerint kell fizetni:

Mi tartalmaz az új költségvetés?

A Román Népköztársaság 1949. évi általános költségvetése, amelyet az új törvényes rendelkezéseknek megfelelően a Nagy Nemzetgyűlés elé terjesztettek, teljesen kiegyensúlyozott és egybehangzó, mint a kiadások 192 milliárd 961 millió lejt tesznek ki.

A bevételek első fejezetét az általános jellegű adók és illetékek alkotják, amelyeknek összegét 131 milliárd 400 millió lejjel állapították meg. Ebben legnagyobb szerepet a forpalmi adóbevételek szerepelnek, amelyeknek összege 95 mil-

liárd lej. A kereskedelmi és ipari jövedelmi adóból származó jövedelmeket 12,5 milliárd lejjel állapították meg.

A költségvetés egyik másik bevételi forrása a gazdasági vállalatok nyereségeiből; az államot megillető jövedelmi hányad, amelynek vég-

Az adónak alávetett havi fizetés leiben	H A V I A D Ó	
1-2500	adómentes	lej meghaladja
2500-4000	50 lej+5 lej minden 100 lej után, amely a 2500-t meghaladja	4000-t
4000-6000	125 lej+8 " " " " " " " " " " " "	6000-t
6000-10000	245 lej+12 " " " " " " " " " " " "	10000-t
10000-15000	365 lej+17 " " " " " " " " " " " "	15000-t
15000-30000	615 lej+23 " " " " " " " " " " " "	30000-t
30000-50000	1065 lej+30 " " " " " " " " " " " "	50000-t
50000 feletl	11065 lej+35 " " " " " " " " " " " "	"

Berekeszték a Nagy Nemzetgyűlés III. ülésén

Elsődoldali cikkünk folytatása
nyerte és azok biztosítják nemzetgazdaságunk szocialista szektorának megszilárdítását, nemzetgazdaságunk megerősödését, a dolgozó nép anyagi és kulturális színvonalának emelését, biztosítják országunkban a szocializmus építését.

Párvulescu elnök beszédét a következő szavakkal fejezte be:

„A Román Népköztársaság 1949. évi általános gazdasági terve, valamint a költségvetési és a többi törvények megszavazása a gazdasági feladatokat hárít országunk dolgozó népére. A képviselőknek rendkívül nagy szerep vár ezeknek a feladatoknak elvégzésében.

A Nagy Nemzetgyűlés tagjai visszatérve a gyárakba, falvakba, intézményekbe, vagy kulturális helyekre, ahol dolgoznak, széleskörű felvilágosító munkába kell kezdjenek, meg kell szervezniük és mozgósítaniuk kell a dolgozókat az általános gazdasági terv megvalósítására és teljesítésére. A képviselőknek élni kell jüriük a terv teljesítésére irányuló akciókban. Minden cselekedetüknek első példája legyen annak, mit jelent az újjáépítés képviselő, amelyet eddig még soha nem ismert.

Ha az általános gazdasági terv teljesítéséért és országunkban a szocialista építési meggyorsításért folyó harcra erünk megfeszítettségével mozgósítjuk a dolgozó népet, annak az izzó hazafiasságnak adunk bifejezést, amely a dolgozó nép választottjait átfűti, akkor szolgálunk csak rá valójában a széles dolgozó tömeg bizalmára.

A Nagy Nemzetgyűlés ülésének büroja üdvözlő üzeneteket képviselő és képviselő elvtársak és önkéntes kerestül az egész dolgozó népet, a Román Népköztársaság kiállításának első évfordulója alkalmából és ugyanezkor az új küszöbön kívánunk Önöknek új sikereket drága Hazánkban, a szocializmus megerősítéséért és felelősségéért folyó harcban.

Beszédben Párvulescu elnök még bejelentette, hogy a Nagy Nemzetgyűlés legközelebb január 10-én ül össze.

Fizetési adóalapnak számítanak a nyugdíjak, életjáradékok, végkielégítések, stb.

A fenti szabályok szerint, de 10 százalékos emeléssel adózzák meg a szövetkezetektől élvezett jövedelmeket, valamint a munkálatokból és szállításokból származó jövedelmeket is.

Illetményadó alól mentesek azok a jövedelmek, amelyek havonta nem haladják meg a 2500 lejt, a diplomáciai testület tagjai fizetését, szülési, házassági, betegségi, temetkezési segélyek, a betegsegélyző által fizetett orvosi

segélyek, az állami és helyi intézmények, vállalatok és szövetkezetek által fizetett napidíjak és képviselői (reprezentációs) költségek, a munkásoknak és tisztviselőknek juttatott kiutazások és alkalmi jutalmazások.

50 százalékkal kevesebb illetményadót fizetnek fizetésük után a Román Népköztársaság rendjeleivel kiutazottak, 20 százalékkal kevesebbet azok az alkalmazottak, akik legkevesebb 3 kiskorú gyermeket tartanak el, és 30 százalékkal kevesebb illetményadót azok, akiknek 5 kiskorú gyermekük van.

Amennyiben a férj és feleség is dolgozik, csak az egyik házastárs fizetésére alkalmazzák az adócsökkentést.

A törvény 10. szakasza rendelkezései értelmében az írók, művészek és tudósok jövedelmét a törvényhez mellékelt részletes táblázat szabályozza. Ezeket a jövedelmeket évi 30.000 és 48.000 lej között 600 lej 48 és 72 ezer lej között 1500 lej; 72.000 és 120.000 lej között 3420 lej, 120 és 180 ezer lej között 9180 lej, 180 és 360 ezer lej között 19.380 lej, 360 és 600 ezer lej között 60.780 lej, 600

ezar lejen felüli jövedelmeket pedig 132.780 lej adóval terhelik. A 100 lejen felüli töredékeknek az adóösszeget ugyanaz, mint a munkások és tisztviselők fizetésénél. A kiskorú gyermekekre vonatkozó adócsökkentést ennél a csoportnál is alkalmazják.

A KISIPAROSOK ÉS SZABADFOGLALKOZÁSÚAK ADOJA

A kisiparosok és szabadfoglalkozásúak évi adóját az alábbiak szerint állapítják meg:

A megadóztatott évi jövedelem	É V I A D Ó	
1-30.000 lej	25 lej minden 100 lej után	lej meghaladja
30.000-48.000 "	7.500+12 lej minden 100 lej után, amely a 30.000-t meghaladja	48.000-t
48.000-72.000 "	12.500+32 " " " " " " " " " " " "	72.000-t
72.000-120.000 "	20.220+37 " " " " " " " " " " " "	120.000-t
120.000-180.000 "	37.180+43 " " " " " " " " " " " "	180.000-t
180.000-360.000 "	63.780+50 " " " " " " " " " " " "	360.000-t
360.000 feletl	153.780+60 " " " " " " " " " " " "	"

A pénzügyminisztériumnak jogában áll havi vagy évi átalányadót is megállapítani.

A fenti táblázat szerinti adót csak azok a kisiparosok fizetik, akik egyedül vagy pedig az egy fedél alatt lakó családtagokkal (apa, anya, feleség, vagy gyermekek dolgoznak és legfeljebb egy tanonccal.

A jövedéki cikkeket árusító özegek és hadjárak 120.000 lejig terjedő jövedelemig 50 százalékos adószállítást élveznek abban az esetben, ha egyedül dolgoznak vagy legfeljebb egy családtag segítségével.

KERESKEDŐK ÉS GYÁROSOK ADOJA

A kereskedők és gyárosok évi jövedelmi adóját az alábbiakban állapítják meg: 1000-30.000 lej közötti évi jövedelemnél minden 100 lejért 40 lej adót, 30.000-48.000 lej között 12.000 lej plusz 43 lej minden 100 lej után, amely meghaladja a 30.000 lejt. 48.000-72.000 lej között 19.740 plusz 47 lej minden 100 lej után, amely meghaladja a 48.000 lejt. 72.000-120.000 lej között 31.020 lej, plusz 52 lej minden 100 lej után, amely meghaladja a 72.000 lejt. 120.000-180.000 lej között 55.980 lej, plusz 58 lej minden 100 lej után, amely meghaladja a 120.000 lejt. 180.000-360.000 lej között, 90.780

plusz 65 lej minden 100 lej után, amely meghaladja a 180.000 lejt. 360.000 lejen felül pedig 207.780 lej plusz 70 lej minden 100 lej után, amely a 360.000 lej meghaladja.

Azok a kereskedők, akik italmérségi engedély alapján árusítanak szeszest, 25 százalékkal több adót fizetnek.

Azok a kisiparosok, akikre a törvény 12. szakaszában és a fentebb közölt adókievétel szabályok nem vonatkoznak, 20 százalékkal kisebb kereskedelmi adót fizetnek, ha a műhelytulajdonos a kisiparos és saját maga is a műhelyben dolgozik, ha nem használ öt lóerőnél erősebb villanymotort, nincs több, mint 5 alkalmazottja, beleértve a szerződéses tanoncokat és

a műhelyben igénybevett családtagokat is, továbbá ha a műhelyen kívül nem dolgoztat másokkal, termelvényeit nem adja el kereskedelmi vállalatoknak utazók útján, nem foglalkozik vásárolt áruk eladásával és nem végez szorozatgyártást.

A törvény a továbbiakban kimondja, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok megadóztatására kerülő jövedelmek az adóhónap vagy adóév havonként határozzák meg. Az adójövedelem kiszámításának módjait a pénzügyminisztérium külön rendeletekben szabályozza. A kereskedelmi forgalom megállapításánál az üzleti könyveket is figyelembe veszik abban az esetben, ha azokat szabályszerűen vezetik.

A nem működő részvénytársaságok vagy vállalatok megadóztatására a törvény legkisebb (minimális) adókat ír elő azzal, hogy a falvakon a legkisebb adóknak a felét vetik ki.

Ugyancsak jövedelmi adót kell fizetni tőke kihelyezések, kölcsönök utáni jövedelmek, tantiemek stb. után.

A szövetkezetek adóját a pénzügyminisztérium külön rendeletben állapítja meg.

A HÁZADO

Az új törvény kimondja, hogy a háztulajdonosok jövedelmét adó alá esnek. Amennyiben saját maguk használják a házat, a házádót a következő táblázat szerint kötelesek fizetni:

H Á Z A D Ó

Adó alá eső jövedelem leiben	30 lej minden 100 lej után
1-10.000	3.000+32 lej minden 100 lej után, amely 10.000 lejt meghaladja
10.000-20.000	6.200+35 lej minden 100 lej után, amely 10.000 lejt meghaladja
20.000-50.000	16.700+40 lej minden 100 lej után, amely 10.000 lejt meghaladja
50.000-100.000	36.700+45 lej minden 100 lej után, amely 10.000 lejt meghaladja
100.000 feletl	"

A bérbeadott házak jövedelmei után a fenti adóhányadok kétszeresét kell fizetni. Épületjövedelemnek tekintik a bérbeadott épületek lakbéréit, a tulajdonos és családtagjainak által lakott házak lakbérleti értékét, továbbá a városi és elővárosi, be nem épített tel-

kek jövedelmét, amelyeket parcellázással, vagy más uton házképzésre szánunk, továbbá bármilyen más épület jövedelmét, amelynek nincs mezőgazdasági jellege.

A törvény kimondja, hogy a lakbérérték megállapítására a pénzügyminisztérium külön bizottságokat ne-

vez ki, majd részletesen írja a törvény a lakbérék kiszámításának módjait.

A törvény 36-ik szakasza kötelezi a lakókat, illetve a bérbevevőket, hogy a lakbérből levonják és a háztulajdon-

Az új adótörvény a dolgozók érdekének megfelelően állapítja meg az adókat

(Másodikoldali cikkünk folytatása) nevében befizessék az adóhivatalnak a fentebbi táblázat alapján kiszámított adókat. Ezeket az adókat negyedévenként és pedig február, május, augusztus és november hónapokban kell a lakbérékből levonni és az adóhivatalhoz befizetni. A lakó ezirányú kötelezettsége megszűnik akkor, ha a házigazda maga befizette az adót. A háziuldonos a bérlővel együtt kölcsönösen felel az adó befizetéséért.

kötelesek azt ellenőrizni és idejében jelenteni az adóhivatalnak, ha a bérlő elmulasztaná az adó befizetését. Ugyanez a törvény intézkedik arról, hogy a különböző jövedelmek megadóztatása mikor történik, valamint arról, hogy milyen időszakonként kell az adókat fizetni. A törvény megszegőit a szabózási törvény büntető rendelkezései szerint büntetik.

Mentesülnek továbbá a kiviteli célokra bevásárolt árucikkek, az östermelők által, közvetlenül a fogyasztóknak eladott mezőgazdasági termékek — a bor kivételével — az ugyanilyen körülmények között értékesített háziipari termékek, valamint a mezőgazdasági termelők saját szükségleteire szánt cikkek.

A forgalmi adót közvetlen befizetéssel kell leróni a hónap 20-áig, a hónap első felében esedékessé vált adóösszeget; a következő hónap 5-éig pedig az előző hónap második felében esedékes forgalmi adót.

A törvény részletes alkalmazására a pénzügyminisztérium külön rendeleteket bocsát ki.

BEJELENTENDŐ AZ 1949 JANUÁR 1-I RAKTÁRKÉSZLET

A Nagy Nemzetgyűlés a többek között rövid 8 szakaszos törvényt is megszavazott, amelynek első szakasza kimondja, hogy az adóügyi kihágásokat, vagy bűncselekményeket azon törvények alapján büntetik, amelyek a bűncselekmény megállapításának napján érvényben voltak.

Amennyiben az 1949 január 1-én életbeléptetett új adóügyi törvények nem írának elő büntetéseket a régebben elkövetett adóvétségekre, ebben az esetben az 1948 december 31 előtti adóügyi törvényeket alkalmazzák.

Az államosított vállalatoknak az államosítás előtti időszakból származó adóhátralékaikat, késedelmi kamatait, adóbírságait a kártalanítási összeg terhére írják.

Az 1948-49. évre megállapított ideiglenes adókievételeket 1948 december 31-i hatállyal egészükben, vagy részlegesen véglegesíteni lehet, az akkor érvényben levő adóügyi törvények intézkedései alapján.

A részvénytársaságok adóírt korlátlanul felelősek a megbízott ügyvezető, az igazgatóságok tagjai, a vezérigazgató, vagy a vállalat igazgatója is.

A pénzügyminisztériumnak jogában áll bármilyen késedelmi adóösszeget csökkenteni.

A kereskedők és iparosok, akik saját eladási üzleteik után forgalmazzák árucikkeiket, kötelesek a jelen törvény kihirdetéséig életben levő 2 százalékos, 4 százalékos vagy 14 százalékos bélyegilletéket kiegyenlíteni mindazon árucikkek után, amelyeket 1949 január 1-én 9 óráig raktárunkon tartottak, vagy bármilyen formában birtokoltak.

Ezek kötelesek 1949 január 15-ig bejelenteni raktárkészleteiket az adóhivataloknál.

A bejelentett árucikkek után járó százalékos adót 3 havi egyenlő részletben kell kiegyenlíteni.

AZ ORSZÁGOS SZAKSZERVEZETI TANÁCS HATÁROD

A SZOVJETUNIO

a 30 éves Bjeorussz tanácsköztársaságot ünnepli

MOSZKVA. — A bukaresti rádió hírszolgálatát jelentést közöl a Bjeorussz Szocialista Szovjet Köztársaság megalakulásának 30-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségekrol.

A Bjeorussz Szovjet Köztársaság Legfelsőbb Tanácsa ünnepi ülésén beszédet mondott Nikolaj Szvernik, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének Elnöke, köszöntve a 30 éves Bjeorussz Szovjet Köztársaságot, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa, a minisztertanács és a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottságának nevében. Beszédében Szvernik elnök utalt az évforduló fontosságára, amely valamennyi szovjet nép ünnepe. Rámutatott arra, hogy a bjeorussz nép annakkor kezdte a többi szovjet néppel együtt megbirkózni az ellenforradalmi erőkkel és győzött az idegen beavatkozók fölött.

A cári Oroszország minden szempontból visszamaradt bjeorussz országrészéből jólfejlett tanácsköztár-

saság alakult a szovjet hatalom évtizedeiben és a bjeorussz nép hatalmas sikereket ért el a művelődés-ki-fejlesztése terén is.

A továbbiak során Szvernik elnök rámutatott arra, hogy a második világháború során a nagy Szálin felhívására a bjeorussz nép sorából hatalmas és erős partizán különítmények toborzódtak, harcoltak halálra megvívó hősiességgel az idegen támadók ellen. A Szovjetunió dolgozói igen nagyra értékelik a bjeorussz partizánok hősi harcait, és a faszta megszállók által elpusztított Bjeorusszia újjáépítésére az egész szovjet nép felmérhetetlen segítséget nyújt, a bjeorussz nép pedig a Bjeorussz Kommunista Párt vezetésével lendületesen végrehajtja az újjáépítés nagy munkáját és dolgozik az öt éves terv megvalósításáért és túlhaladásáért.

Befejezésül Szvernik elnök új sikereket kívánt a Bjeorussz Tanácsköztársaság dolgozóinak a kommunizmus megvalósítása felé vezető uton.

Elkeseredett harcok Borneo és Jáva szigetén az indonéz és hollandok között

HÁGA. — A TASS jelenti: Az ANP hírigyőnkéség dzsakartai jelentése beszámol arról, hogy Borneo szigetén ismét fellángoltak a harcok a holland és indonéz csapatok között. Súlyos harcok voltak Kulu Sungejnél.

A sziget déli részén. Hasonlóképpen súlyos harcok folynak holland és indonéz csapatok között a keletjával Baltemzorg térségében is.

AZ AUSZTRALIAI TENGHERESZÉK ÉS RAKODÓMUNKÁSOK NEM SZOLGALJAK KI A HOLLAND IMPERIALISTÁKAT

A TASS jelenti, hogy december 29-én a Melbourneban a kikötőmunkások nagygyűlést tartottak, egyhangúlag elfogadva az ausztrálai kikötőmunkások szakszervezeti szövetsége végrehajtóbizottságának határozatát, amely szerint egyetlen olyan hajót sem szolgálnak ki, amely árut szállít a hollandoknak Indonéziába. A tenghereszek is elfogadták szakszervezeti szövetségük végrehajtóbizottságának határozatát, valamennyi holland hajó bojkottjáról.

sem szolgálnak ki, amely árut szállít a hollandoknak Indonéziába. A tenghereszek is elfogadták szakszervezeti szövetségük végrehajtóbizottságának határozatát, valamennyi holland hajó bojkottjáról.

Az egyiptomi halál felé törnek Izrael csapatai

TEL-AVIV. — Karácsonykor ismét teljes erővel fellángoltak a harcok Palesztinában. Karácsony éjszakáján „ismeretlen repülőgépek” egy Názáret melletti zsidó települést bombáztak. A légitámadás következtében három kisgyermek meghalt, öt pedig megsebesült.

Vasárnapra virradó éjszaka Tel-Aviv külső körzeteit érte légitámadás, vasárnap délelőtt pedig egész Dél-palesztinában tengeri, légi és szárazföldi hadműveletek kezdődtek.

Arab források beismerik, hogy az izraeli erők megállították a Birseba felé törő egyiptomiakat, majd ellentámadásba lendültek és előretörték az egyiptomi határ felé, ahol súlyos harcok dőlnek. Izraeli haditengerészeti egységek tüz alá vették az egyiptomi partokat. Az egyiptomi légi erők ismétellen bombázták Haifát és Tel-Avivot. Kelet-Palesztinában is súlyos harcok robbantak ki és az izraeli csapatok megtámadták a Hebron körül húzódó egyiptomi állásokat, több falut megszálltak és Betlehem-től 15 kilométerre nyugatra nyomultak előre.

Londoni jelentés szerint Bevin brit külügyminiszter vasárnap megszakította karácsonyi pihenését, hogy az angol külügyminisztérium palesztinai szakértőivel megtárgyalja az újra teljes erővel dúló harcok következtében előállott helyzetet. A Bevinhoz küldött kairói jelentések állítják, hogy az Arab Liga tagjai

közös erővel ismét támadásra készülnek. (Bevin mindenesetre alighanem pontosan tudja, hogy az arab államok mit terveznek, hiszen a transzjordániai bábkirály útján ő adja ki nekik az utasítást.)

A kanadai külügyminisztérium egyébként közölte, hogy a kanadai kormány elhatározta Izrael elleni merését.

Miközben Palesztinában heves harcok dőlnek, a Párisban ülésező Biztonsági Tanács december 29-én tárgyalta a palesztinai kérdést. A Biztonsági Tanács elfogadta az indiai és francia megbízott által módosított angol javaslatot. A Biztonsági Tanács határozata többek között a következőket mondja: Az ENSZ által kijelölt palesztinai közvetítő bizottság jelentést alapján a Biztonsági Tanács elrendeli, hogy a december 22-én megkezdődött harcokat mindkét fél azonnal szüntesse be, alkalmazza az 1948 november 4-én megszavazott javaslatot és adjanak lehetőseget arra, hogy az ENSZ közvetítőbizottság szabadon bejárhassa Palesztinai területét, és felügyelhesse a fegyverszünet betartását. Ugyanakkor a Biztonsági Tanács január 7-ére Lake Success-ra meghívja a november 4-én létesített bizottságot. A bizottságnal kötelessége beszámolni a palesztinai helyzetéről.

A Szovjetunió és Ukrajna ki küldöttje csak a határozat első részét fogadja el, amely a háború azonnali beszüntetését célozza. Az egész határozat megszavazásánál a Szovjetunió, Ukrajna és az Egyesült Államok tartózkodtak a szavazástól.

Községi adók és illetékek

Külön törvény szabályozza a jövőben a helyi közigazgatási szervek által megállapítandó illetékeket és adókat.

A törvény I. szakasza kimondja, hogy az államhatalom községi szerveinek, a helyi általános jelentőségű gazdasági tevékenység pénzalapjának előteremtésére a helyi tanügyi, politikai és kulturális, közegészségügyi, népjóléti, társadalombiztosítási, testzési és sportintézmények, valamint az államhatalom helyi szerveinek fenntartására, jogában áll illetékeket szedni. A javaslat részletesen felsorolja azokat az illetékeket, amelyeket a helyi hatóságok állapítanak meg. A rendes községi adók mellett, a helyi hatóságoknak

jogukban áll a községi utak ujjáépítésére és karbantartására munkában megállapított hozzájárulást létesíteni, amelynek módozatait a minisztertanács állapítja meg.

Jogukban áll továbbá a helyi hatóságoknak a falvak lakosságától önkéntes pénzbeli támogatást kérni a közösséget érdeklő beruházások elvégzésére: iskola, kórházak, csecsemőotthonok, utak, istállók, kutak, hidak, stb. építésére. Az ilyen támogatást évente egyszer lehet kérni és csak abban az esetben, ha a lakosság kétharmada azt jóváhagyja. Ebben az esetben a hozzájárulás kötelezővé válik. Az önkéntes támogatás összegét gazdaságunként állapítják meg, az adójövedelem arányában.

Mit tartalmaz az új vám törvény?

A Nagy Nemzetgyűlés megszüntette az új vám törvényt, mely teljesen új alapokra helyezi az edigi vámrendszert. A vám törvény részletesen elírja a vámolási eljárást a Román Népköztársaság új szellemében megkötött nemzetközi egyezményeinek figyelembevételével. A törvény továbbá szabályozza

az az országból kiutazó vagy belépő személyek birtokában levő tárgyak vámolásának módozatait, a határszéli legelők kérdését, valamint a határszéli birtokokkal kapcsolatos vámkérdéseket. A törvény szigorú büntetéseket ír elő a vámkihágásokra, valamint a csempészésre.

Az új forgalmi adótörvény

A Nagy Nemzetgyűlés által megszavazott törvények egyik legfontosabbja az új forgalmi adótörvény.

A jövőben forgalmi adót egyszer kell fizetni mindenfajta ipari vagy mezőgazdasági cikk után, amikor forgalomba hozzák azokat, valamint alkalmi tárgyak után, azok értékesítésénél, vagy nyilvános helyeken való elfogyasztásánál.

A törvény 2. szakasza szabályozza azt a kérdést, hogy mikor kell forgalmi adót leróni a mezőgazdasági termékek után. Ipari termékek után a termelő akkor köteles forgalmi adót fizetni, amikor az árucikket kihozza a termelési helyről.

Az üzletek vagy saját lerakatok által forgalomba hozott mezőgazdasági termékek után a forgalmi adót a termékek forgalomba hozatalának pillanatában kell leróni. Azok után a mezőgazdasági ter-

mékek után, amelyeket az östermelők kereskedőknek, vagy lerakatoknak adnak át értékesítés végett, a kereskedők a továbbadás alkalmával kell leróják a forgalmi adót, a gyáros pedig a termelvény megvételénél kell megfizesse azt.

A falvakról beszerzett háziipari cikkek árusításánál az eladás pillanatában esedékes a forgalmi adó. Forgalmi adót kötelesek fizetni azok a kereskedők vagy gyárosok, vagy volt kereskedők és gyárosok, akik nem tudják bizonyítani, hogy a raktárunkon levő áruk után megfizették a forgalmi adót.

A forgalmi adó alkalmazása szempontjából az összes árucikket és termelvényeket csoportokba osztják és a forgalmi adó összegét az egyes árucsoportokra a minisztertanács állapítja meg.

A törvény külön szakasza intézkedik a vámáru után fizetendő forgalmi adóról.

Vendéglátó üzemek forgalmi adója

A közfogyasztási helyeken fogyasztott étel és italok után általában 7 százalékos, az elsőosztályú luxus étteremben, 11 százalékos, a bárók és éjszakai mulatókban pedig 21 százalékos forgalmi adót kell fizetni. A zenés helyiségek forgalmi adója 5 százalékkal nagyobb.

Az alkalmi árukat 20 százalékos forgalmi adó terheli.

A forgalmi adót a belföldi termelésnél a számlázási áru után számítják ki amelyhez a csomagolási költség is hozzászámítandó, míg a mezőgazdasági termékeknek a termékek tényleges forgalmi értéke után állapítják meg a forgalmi adót.

Mentesek a forgalmi adó fizetésének kötelezettsége alól: a mesterséggel rendelkező kisiparosok, akik egyedül, vagy legfeljebb egy tanulóval dolgoznak, nem használnak két lévőnél nagyobb hajtóenergiát, nem dolgoztatnak műhelyükön kívül és közvetlenül adják el termelvényüket a fogyasztóknak. Mentese továbbá a különböző gyárakban feldolgozott mezőgazdasági termékek, amelyeket a salusiek hoztak be saját használatukra való feldolgoztatásra, az iskolák termelvényei, a képzőművészeti szakszervezet tagjai által készített festmények, szobrok és domborművek.

Terjeszd a Világosságot!

AZ ORSZÁGOS SZAKSZERVEZETI TANÁCS HATÁROD

A magyar irodalmi élet már látja egészségeseződésének útját s arra igyekszik térni

— mondotta Gergely Sándor Kolozsváron

SZOVJETUNIÓ

A „MŰVESZET” szovjet állami könyvkiadó hozzájárult a hatkötetes „Szovjet dramaturgia” kiadásához. Első kísérlet az arra, hogy a szovjet drámaírók udlogatott műveit gyűjteményes kiadásban megjelentessék. A kiadásba felveendő szindarabok túlrögzik a Szovjetunió életének a legfontosabb időszakait, az Októberi Nagy Szocialista Forradalom és a fasiszmus elleni győztes háború eseményeit; a szocializmus építését, az új szovjet ember kialakulását. A műből három kötet jelent meg. Ezek Gorkij, Ivanov, Lavrenko, Visnyevszkij, Szlavin, Kornejcsuk, Kocserga és mások szindarabjait tartalmazzák.

MAGYARORSZÁG

A FILMGYÁRTÁS komoly helyet foglal el a magyar állami költségvetésben. A költségvetés megokolása az Országos Filmhivatal feladatait megállapítja: A hivatal feladata az, hogy a film-szakma területén a megváltozott viszonyoknak megfelelően felépítse azt a keretet, amelyben a szakma átszervezése végrehajtható. Ez azt is jelenti, hogy feladat körébe tartozik a szakma tervszerű munkájának a biztosítása és a magyar gazdasági életbe illesztése. E munkát a nemzeti filmvállalatok megszervezésével, irányításával és ellenőrzésével végzi. Így biztosítja az új mozitogató közönség nevelésére irányuló politikai célok megvalósítását s egyúttal lehetővé teszi széles népi tömegeknek a demokrácia szellemében történő átnevelését. A kiadások főösszege 6.568.200 forint. A filmcélokra előirányzott összeg: 4.965.000 forint. Filmpályázatok kidolgozása, próbafelvételek stb.: 100.000 forint. A magyar filmek külföldi versenyeken szerepeltetésére 15 000 forintot irányoztak elő. A híradókat 8000 forinttal támogatják.

LENGYELORSZÁG

A CHOPIN-EMLEKEVET Lengyelországban és év februárjában nyitják meg Krakkóban. Az emléket ünnepi eseményeknek a sorában, egyedül a krakkói vajdaságban szántiz hangversenyt rendeznek.

USA

AMERIKA büszke a newyorki Metropolitan operájára. Egyidőben odacsábította a világ neves színészeit és énekeszeit. Sok pénz költötték erre az intézményre, de végül megunták. Az operaház tudvalevően sehol sem hasznos hatást intézmény, hanem kulturális szükséglet. A Metropolitan gazdái pedig megszállták, hogy csak olyan vállalatok foglalkozzanak, amely hasznos hatást hozhat az opera nem váltotta be anyagi reményeiket, bezárták. Erre jelentkezett egy Billy Rose nevű vállalkozó, aki ajánlkozott, hogy ezt rendbehozza az operát. Viszont az a követelése, hogy a művészeti vezetésben azt teszi, amit akar. Billy Rose több éjszakai lokál és revüszínház igazgatója. Ebből következtetni lehet várható műsorpolitikájára.

SAN MARINO

SAN MARINO KÖZTARSASAG kormányzatát — mint egy római jelentés közli — nyugtalanítja az, hogy az utóbbi időben a nemzetközi bélyegpiacon lanyhaság van. Az Olaszország és Svájc között elterülő, mindössze 12.000 lakosú állam háztartásának kiadásait túlnyomóan bélyegeinek az eladásából fedezi. Így érthető, ha a bélyegpiacon lanyhasága komoly gondot okoz nemcsak San Marino kormányzatának, hanem a lakosságának is.

KOLOZSVAR. — Gergely Sándor, a Magyar Írószövetség vezetőségének az elnöke, aki „Vitézek és hősök” című, a Szovjetunióban, Magyarországon s nálunk egyaránt sikeres színművének a bukaresti bemutatása alkalmára feleségével két hét előtt az országba érkezett, visszatérően néhány napra Kolozsváron is megszakította útját. Tiszteletére a kolozsvári Állami Magyar Színház díszelőadás keretében ismét műsorra tűzte a „Vitézek és hősök”-et, amelyet ezúttal is telt ház nézett és tapsolt végig. Mostani romániai útja, — melyet másfél év előtt másik látogatása előzött meg — természetesen arra is alkalmat adott Gergely Sándornak, hogy a Román Népköztársaság irodalmának román és magyar művelőivel. Bukarestben és Kolozsvárat egyaránt, közvetlen eszmecsereket folytathasson, melyek kölcsönösen hozzájárultak a két szomszéd ország irodalmi munkafeladatainak, módszereinek és eredményeinek a megismertetéséhez.

A vasárnap délelőtti megbeszélést Gaál Gábor vezette be, röviden vázolta a Gergely Sándor két látogatása közötti másfél esztendő alatt Romániában, illetve a Román Népköztársaságban az óriási politikai és gazdasági változásokkal párhuzamosan, irodalmi és művelődési téren is megvalósult eredményeket, kiemelve ezek közül az igazi szocialista kultúra kibontakozását vélelges értékek és értékelésben biztosító új intézményeket, a tanügyi reformot, a könyvkiadás kiépülését s ennek keretében az Állami Könyvkiadó magyar osztályának a munkáját, az „Utunk” és közönséget kellett teremteni. Általában a magyar sajtóorgánum hasábjain tapasztalható fejlődést.

A romániai magyar irodalomról szólva, Gaál Gábor rámutatott arra, hogy ez ma már teljes mértékben tükrözi a Román Népköztársaság osztályharcos szellemét, s már jelentkezik a szocializmus felé haladó társadalmi valóságnak olyan magyar irodalmi értékei, amelyek joggal feltételezik az azzal a reménnyel, hogy a magyar irodalom rövidesen elérkezik arra a pontra, amelynek az elérté igény. Végül felkérte Gergely Sándort, hogy néhány szóval ismertesse azt az irodalompolitikát, amely Magyarországon az irodalmi munka terén kibontakozik.

Gergely Sándor bevezetőül hangoztatta, hogy az országban töltött két hét alatt nyert tapasztalatait nagyon hasznosnak érzi a magyarországi irodalmi élet ezutáni munkájára vonatkoztatva is. A magyarországi irodalmi viszonyokat és kérdéseket jellemezve, Rákosi Mátyás szavait idézte: „Magyarországon a magyar dolgozók szellemi, művészeti, kulturális, irodalmi téren még nem tudták kivonni magukat a nyugati burzsoázia szellem befolyása alól”. Ez a megállapítás azt is jelzi, hogy megindult a harc ez ellen a befolyás ellen.

A továbbiakban rámutatott arra, hogy a Horthy-uralom huszonöt éve teljesen kijáratott Magyarországon az irodalmi közvéleményt. Ez alatt a huszonöt év alatt a magyar írók nagy többsége úgy élt Magyarországon, mint szegény rokon, akit háttérbe szorítottak. A felszabadulás után új irodalmi közvéleményt és olvasóközönséget kellett teremteni. Általában a magyar sajtóorgánum hasábjain tapasztalható fejlődést.

sorvadtak, mert a közönség elfordult tőlük, könyveik érdektelenségbe fulladtak, szindarabjaik megbuktak. De a magyarországi irodalom kezdeti szélcendjében sokáig hallgattak olyanok is, akik részesei voltak a felszabadulásnak. Ezek annakidején vitézül forgatták a régi rend épületét bontó csákányt, de sokáig nem tudták kezelni az új építő vakolókanalat.

Különböző írói csoportok támadtak, melyek együtt még két nagy táborra tagozódtak, az úrbánus és a falusi írók táborára. Ezek a csoportok rendre eltűntek. Az ország gazdasági erősödésével zmosodott az írók öntudata s az írók közül mind többen szegődtek az új iram kísérőivé. Magyarországon ma nagy átalakulás van kifejlődésben, amely tisztázni akarja a volt hibákat és ebben első sorban a Szovjetunió harmincöt év eredményeinek s nem utolsósorban az irodalom terén végzett munkájának a tapasztalatai rendkívüli mértékben segítségére lesznek a magyar irodalomnak. E mellett igen lényeges segítséget jelent a romániai hatalmas méretű és rendkívül pártatlan, népi érdekeket szolgáló eredményes munka megismerése.

Többek között a magyarországi olvasóközönség folyóirat- és könyvigényéről szólva, megállapította, hogy noha az igény növekvő iránnyal jelentkezik, a „Csillag” folyóirat csak mintegy 5000 példányban jelenik meg, s a 2—3000 példányban megjelenő könyv már sikernek számít. Összegyűjtve hangoztatta, hogy a ma élő és dolgozó magyar irodalmi élet már látja hibáit s egészségeseződésének az útját és erre az úton halad igyekszik. Valószínű, hogy rövidesen reális eredményekben is megmutatkozik és a felismerés és törekvés. Az utmutatást elsősorban a szovjet írók irodalompolitikájának a tanulmányozása adja, de sokban hozzájárul ehhez a szomszéd népek irodalmi életének az alakulása is.

A beszámoló a kolozsvári írók részéről ehangzott számos kérdés követte, amelyre Gergely Sándor válaszolt, majd Gaál Gábor lezárta a megbeszélést, többek között, a magyarországi „Csillag” folyóirat 5000-es példányszámával szemben a romániai művelődésügyi iránti s egyben ezt igazoló érdeklődés szemléltetésül rámutatva arra, hogy a romániai „Contemporanul” folyóirat mintegy 25 ezres példányszámában, a Romániai Írószövetség Magyar Csoportjának a folyóirata, az „Utunk” pedig 8000-es példányszámában jelenik meg.

A Román Népköztársaság Akadémiájának ünnepi ülése

BUKAREST — A Román Népköztársaság Akadémiája december 30-án, a Román Népköztársaság kikiáltásának az első évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott.

Jelen voltak dr. I. C. Parhon egyetemi tanár, díszelnök vezetésével a Román Népköztársaság Akadémiájának a tagjai, Traian Savulescu egyetemi tanár elnök és Gh. Nicolau mérnök, egyetemi tanár, főtitkár.

Részvett az ünnepi ülésen dr. Groza miniszterelnök, továbbá Lotar Radacanu és Mogyorós Sándor, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének a titkára, St. Voitec és Gh. Vasilechi a Román Munkáspárt Központi Bizottsága politikai irodájának a tagjai.

Az ülést dr. I. C. Parhon egyetemi tanár, díszelnök nyitotta meg, bejelentve a Román Munkáspárt Központi Vezetősége által a tudomány és a művelődés fejlesztésére vonatkozóan hozott nagyjelentőségű határozatot. Utána Gh. Nicolau főtitkár felolvasta a határozat szövegét.

Az ünnepi ülés táviratot küldött a Román Munkáspárt Központi Bizottságának, a Nagy Nemzetgyűlés elnökségének, a miniszterelnökségnek és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája elnökségének.

Traian Savulescu, a Román Népköztársaság Akadémiájának az elnöke ünnepi beszédben méltatta a Román Népköztársaság első évfordulójának az ünnepét.

Az UTUNK

20 oldalas, ünnepi köztársasági számnak főbb tartalma: Gdli Ernő: Az élő proletár nemzetkötéség. Csehi Gyula: A kulturális forradalom szolgáltatásban. Gaál Gábor: A hazafiasságról. Kovács János: Szerkezeti változások éve. Kiss Géza: Az állam és az egyén alkotmányunkban. Kepes György: A szocializmus és a kommunizmus építésének kérdései. Mikó Ervin: Következős békepolitika — a háborús uszítók leleplezése. Kovács György: A szovinizmus elleni harc. Imreh István: Az 1907-es parasztfelkelés új forrásavaga. Irodalmunk újraclvasásához: Tolnai Lajos. Személy Ferenc tanulmánya. Szovjet kultúrkrónika. Az Állami Könyvkiadó könyveiről. Jancsó Elemér: Martinovics értékelése.

Soni Pál: Az Állami Képzőművészeti Kiállítás. Rappaport Ottó: A kolozsvári Román Nemzeti Színház a fejlődés útján. Szegő Julia: Az Állami Népepera megnyitója után. Az UTUNK 10.000 lejes novellapályzata. Vers, fordítás: Antal Gábor, Bodor Pál, Csen-Yi, Feleg Viktor, Horváth Imre, Horváth István, Kiss Jenő, Majakovszkij Vladimir verse saját illusztrációival. Rózsá Alice, Salamon László, Szabédi László, Szász János. Népköztársaságunk kikiáltásával kapcsolatban novellát, karcolatot Asztalos István, Ella Károly, Csepregi Mózes, Dénes Miklós, Molter Károly, Székely Dávid Gyula, Vajnovszki Anna írt. A 20 oldalas ünnepi szám ára 20 lej.

GEORGI GULIA

Fordította: Szilágyi András

Kaukázusi tavasz

(23-ik folytatás) Máskülönbön azonban szikla nélkül is lehet élni, ha az ember bizik a saját kezében és a parasztlak is megértik, hogy a földből ki kell préselni mindent. Oszintén szólva, szikla és trágya nélkül is óriási, kihasználatlan lehetőségek álltak előtük. Röviden szólva, a dolog bonyolódott, sok függött a szikla minőségétől és éppen ezt a minőséget nehezen állapították meg Székében. Analízist kellett volna csinálni, különleges laboratóriumra lett volna szükség... Kama csengőn nevetett, mikor ibessélgének ahhoz a réshöz ért, ahol Rasit éppen róla beszélt! Főlemelte a vödörket és végiggurította a földön. Csak most értette meg Keszut, hogy miről van szó, eddig mintha csak távoli visszhangot hallott volna.

„Várj csak!”, mondotta „mit is csinált nálatok ez a Rasit?” „Hogy-hogy? Hát nem tudod? Már egy órája csak róla beszélnek. Ajánlkozott, hogy segít nekünk. Nagy bóhóc ez a Rasit-Nina és én annyit neveltünk rajta, hogy kicsordultak a könyveink.” „Tán kacérkodtál is vele?” „Kama földhuzta az orrocskáját. „Na tölnd egy icipicit! De nem többel!” Egy ideig némán bandukoltak egymás mellett. „És mit csinál az a kanpulyka? A Nikuala?” kérdezte Keszut, még mindig kumoran. Kama elmesélte, hogy egyszer otthon is meglátogatta őket, megkérdezte, hogyan élnek és mit csinálnak, azt mondta, hogy véletlenül járt a ház előtt és csak úgy jött be. Keszut megjegyezte: „Hozdott!” „Megígérte, hogy leszállítja az adóinkat. Azt mondotta, hogy van egy törvény, amelynek ér-

telmében idősebbek kisebb adót fizetnek.” „És nálatok kicsoda idős?” „Apa, anya...” „Nem látod, hogy csak az orrodnál fogva vezet téged? Csak hízlegni akar!” kiáltotta Keszut, az adókat nem szállíthatja le. És a te szüleid még nem olyan idősök.” „De ha van ilyen törvény?” ellenkezett Kama. Keszut hallani sem akart róla. Szemrehányásokat tett a lányának, mert véleménye szerint könnyelműen udvaroltatott magának. Dühös beszédjének se-hogyse akart vége lenni. Kama megpróbált ellenkezni, de mikor látta, hogy nem tudja meggyőzni, sirt. Ez járt Keszutnak magához huzta és a lány engedelmesen hozzájajult. Orcáját a maga hüvös arcához szoritotta és olyan gyengéd szavakat suttogott a fülébe, amiket bár zavrosnak tartott, de lepecygyűbb lányt megértette volna. (Folytatjuk)

Az Állami Magyar Színház és Népepera

Hétfőn este, turnéző bukaresti színtársulat előadása lesz a színház helyiségében, így a prózái együttes nem tart előadást. Smetana híres vígoperája, az ELADOTT MENYAS SZONY, amelyet az operagyűjtés eredetileg hirdett, január 9-ére hálasztódott el. Új díszletekkel és jelmezekkel, gazdag kiállításban, gondos rendezésben és zenei előkészítésben hozza ki az operagyűjtés a szovjetországi vígoperát, amelyből a szebbnél-szebb balettszámok sem fognak hiányozni. Az ELADOTT MENYASSZONY főpróbája miatt, kedden nem tart előadást az opera. Szerdán este a prózái együttes Beaumarchais nagyalkarú vígjátékát, a FIGARO HAZASSÁGA-t ism. áll. meg.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NEPEPERA MÜSORA: Hétfőn a bukaresti színtársulat nincs előadás. turnéelőadása miatt a színház nem tart előadást. Kedden este operafőpróba miatt.

MOZIK MÜSORA: KOLOZSVAR: SELECT: Hallgatni arany. Kezdet: 3, 5, 7, 9 órákor. Ujév napján délelőtt 11 órákor: Matiné. POPULAR: Hallgatni arany. Kezdet: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órákor. Ujév napján délelőtt fél 12 órákor: Matiné. CAPITOL: „KRAKATIT”. Az atomenergia titka. Előadások: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órákor. URANIA: „KRAKATIT”. Az atomenergia titka. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor. CORSO: Kaldzok sziget. Előadások kezdete: 4. órákor. UJ IDOK (volt FORUM): Híradó műsor, pótképek és kulturális filmek. Folytatolások előadások. Délelőtt 11-ig és 3—10-ig. Belépőjegy 15 lej. MUNKÁS MOZGÓ karácsonyi műsora: Szombattól: A bűnhődés szünete. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. NAGYVARAD: SCALA—CORSO: Vegutan és szürelem. (4, 6, 8). TRANSYLVANIA: Györcsmez meztartása. (4, 6, 8).

A román-csehszlovák kölcsönös segélynyújtási szerződés ratifikálásának nemzetgyűlési tárgyalása során

Pauker Anna külügyminiszter nagy beszédet mondott Népköztársaságunk demokratikus külpolitikájáról A proletariátus diktatúrája biztosítja számunkra a szocializmus felépítését

BUKAREST. (Rádor.) A Nagy Nemzetgyűlés kedd délutáni ülésén megkezdődött a RNK és a Csehszlovák Népköztársaság közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény ratifikálására vonatkozó törvény vitája.

Ennek során Pauker Anna, az RMP titkára fontos beszédet tartott, amelyben a következőket mondotta:

— Engedjék meg, hogy a Nagy Nemzetgyűlés és a kormány nevében innen küldjük üdvözlőnként a testvéri csehszlovák népek, amely nemrégiben ratifikálta az országunkkal kötött szerződést.

1948 július 21-én Bukarestben aláírtuk a barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződést, amely a Román Népköztársaság és a Csehszlovák Népköztársaság között jött létre.

A mi népköztársaságaink barátságának biztosítéka, országaink rendszere, fejlődésünk és közös utunk a szocializmus felé.

A DOLGOZÓKNAK ERŐS KÉZZEL KELL TARTANI A HATALMAT

A továbbiakban Pauker Anna, miután rámutatott, hogy a Szovjetunióban a földesurakat és a burzsoáziát a szovjet népek sok vérhullatással üzték el, ugyanakkor nálunk másként távolítottuk el erőszakos forradalom nélkül, — a következőt mondotta: ez a különbség éppen annak tudható be, hogy a Nagy Októberi Forradalmat a parasztsággal szövetséges orosz proletariátus nagy áldozatok árán vívta ki.

A népi demokratikus rendszerek sajátos fejlődése országainkban éppen a Szovjetunió létezésének és hatalmas erejének köszönhető.

A továbbiakban Pauker Anna hangsúlyozta, hogy a szerződésrel megszilárdított román-csehszlovák barátság azért tartós, mert mindkét ország a szocializmus útján halad. Hangsúlyozta, hogy a hárcot, amelyet a szocializmus felé való haladásunkat akadályozó osztályok ellen folytatunk, azt igényli, hogy a dolgozók erős kézzel tartásák a hatalmat és tanuljanak a bolsevik Párt és lángeszű vezetőjének, Sztálinnak tapasztalataiból és bölcsességéből.

Az egyetlen hatalom, mondotta Pauker Anna, mely biztosítja számunkra a szocializmus felé vezető utat és a szocializmus felépítését, csakis a proletariátus diktatúrája, a proletariátus és a dolgozó parasztság szövetségének ama formája, mely a proletariátus vezetése alatt jön létre.

HAZANK ELŐREHALADASA ÉS LEGYŐZHETLEN EREJE...

Megkezdtek a szocializmus alapjainak lerakását. S most felvetődik a kérdés: „Hogyan kezdődtek ezt meg, jó emberek?” Vajon rendelkezünk-e az előttünk álló feladatok teljesítésének összes feltételeivel? Vajon megvalósíthatjuk-e a proletariátus diktatúrájának feladatait a népi demokrácia feltételei között?

E kérdésre a sztálinista válasz a következő:

„Igen, népi demokráciánk teljesítheti a proletariátus diktatúrájának magasabb feladatait!”

Hogyan tehetik ezt? Hogyan valósíthatók meg ebben az új formában, a népi demokráciában a proletariátus diktatúrájának feladatai?

Ezek a feladatok azért valósíthatók meg, mert létezik a hatalmas Szovjetunió. Mi azért valósíthatjuk meg ezeket a feladatokat, mert a Szovjetunió segítségével szabadítottuk fel magunkat. Teljesíthetjük ezeket a feladatokat, mert a Bolsevik Párt marxista-leninista útját követjük. Mert szoros szövetségben vagyunk nagy szomszédunkkal, a Szovjetunióval.

Ilyen módon felépíthetjük azt a társadalmat, melyben nem csak a munkát, a tudományt, a tehetséget és a dolgozók lendületének gyümölcsét jöletük szolgálja és gyermekeik boldog jövőjét készíti elő. Hazájuk előrehaladását és legyőz-

hetetlen erejét biztosítja.

A továbbiakban Pauker Anna rámutatott arra, hogy a csehszlovák és a román nép közötti barátság örökre biztosítva van a szocializmus felé vezető úton, a proletariátus és a dolgozó parasztság közötti szövetség útján, mely a proletariátus vezetése alatt jön létre, azon az úton, mely a Szovjetunióval és a többi népi demokráciák országaival való szoros barátságot jelenti.

A Román Népköztársaság és a Csehszlovák Népköztársaság közötti szerződés a két köztársaság közötti együttműködést jelenti. Az országaink közötti együttműködést biztosítja mind a közös utat, mind

e közös uttal összefüggő közös érdekek. Ezen az úton természetesen találunk és találni fogunk akadályokat. Nehéz a szocializmus felé vezető utat, de ez egy gazdag és magas gyümölcsöt jelentő utat. Ezeket a gyümölcsöket pedig mi fogjuk leszedni.

Miután utalt arra, hogy mind az 1949-es általános gazdasági tervet, mind az új költségvetést a munkásosztály az új feladatmunkáival végzi, Pauker Anna hangsúlyozta, hogy utunkat meg fogja könnyíteni, ha a Szovjetunióval és a többi népi demokráciák országaival megerősítjük együttműködésüket.

támadó és újabb háború kirobbanására irányuló politikát... mindezek azonban csak az új háborúra uszító csufos kudarcával végződhetnek!”

— A világ népei elismélik Sztálin elvtárs szavait — mondotta Pauker Anna. — Elismélti a kínai nép, melynek győzedelmes csapatai Kína egész területén előrenyomulnak. Elismélti a görög nép, melynek demokratikus hadserege sikereket vív ki. Elismélti a francia munkásság, amely az egész világ hallatára kikiáltja: mi francia munkások, francia parasztok, francia nép, soha sem fogunk a Szovjetunió ellen harcolni.

— Ezek az urak csufos kudarcot fognak vallani — ezt mondják az olasz munkások és parasztok is. Spanyolországban és a világon mindenütt azok, akik ez elnyomók, kizsákmányoló imperiális háborus uszító ellen harcolnak, ezt mondják: a háborus uszító csufos kudarcot fognak vallani. Ezt bizonyítja nap-nap után a szocializmus és a béke országainak hatalmas arcvonala, élén a Szovjetunióval.

A SZOVJETUNIOVAL ÉS A NEPI DEMOKRACIAKAL VALÓ SZOROS EGYÜTTMŰKÖDÉS UTJÁN HALADUNK

Pauker Anna ezután rátért az atombombával való fenyegetésekre, amivel bizonyos egyének eddigben szövegtek az üres rémítgetések póthálója. Ezeket a híreket elfújja az idő, de a béke hangja, a Szovjetunió hangja, a háború elleni felhívás hangja mind erőteljesebben, mind nyitottabban, mind bátrabban árad szét az egész világon. Keményen harsog a Szovjetunió hangja, amely könyörtelenül leleplezi a béke ellenségeit, amely biztat és azzal a szilárd hittel tölti el, hogy a népek és a dolgozók egyesült ereje meg tudja és meg fogja akadályozni a háborus gyújtókat egy új háború kirobbanásában.

A trüszök urai, a háborus uszítók azokra a vagyonokra emlékeznek, amelyeket a háború alatt halmoztak fel. De Sztálin elvtárs megmondotta: „Még nagyon élénken élnek a népek emlékeztetésében a legutóbbi háború borzalmai és hatalmasok azok a társadalmi erők, amelyek a béke mellett nyilatkoznak meg, ahhoz, hogy Churchill tanítványainak támadása legyőzhető azokat és a fejleményeket egy új háború felé irányíthatná.”

Befejezésül Pauker Anna hangsúlyozta, hogy a Román Népköztársaság szövetségben a népi demokráciájú államokkal és főképpen nagy szövetségünkkel, a Szovjetunióval, a szoros gazdasági, politikai és kulturális együttműködés útján halad. Meg vagyunk győződve arról, hogy az a szerződés, amelyet a Nagy Nemzetgyűlés ma fog ratifikálni, a testvéri csehszlovák nép és a román nép javára, előhaladására és boldogulására fog szolgálni.

Pauker Anna beszéde után a Nagy Nemzetgyűlés a román-csehszlovák barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés ratifikálásáról szóló törvényt nagy lelkesedéssel elfogadta.

Proletár nemzetköziség

— Olyan szoros együttműködést kell és fogunk megvalósítani a népi demokráciák országai és a Szovjetunió között, mely előre visz bennünket, s meggyorsítja utunkat a szocializmus felé. A továbbiakban Pauker Anna, miután rámutatott arra, hogy a szocialista tábor országainak bel- és külpolitikája a proletár nemzetköziségre épül, ezeket mondotta:

— A népi demokráciák országai közötti együttműködés, a Szovjetunióval való együttműködés, a népek közötti barátság és testvériségre alapozott együttműködés. A szocialista tábor és a népi demokráciák bel- és külpolitikája a nemzetköziség, a

kölcsönös megbecsülés, és a népek közötti egyetértés biztos alapjain nyugszik. A Szovjetunió és a népi demokráciák igazi testvéri együttműködési politikája a kölcsönös megbecsülés és jogegyenlőség politikája, egy olyan nagybatalom között, mint a Szovjetunió és népi demokrácia közép- és kisállamai között. A Szovjetunió együttműködési politikája a vele szövetségben álló közép- és kis országok megsegítésének politikája.

Pauker Anna kiemelte a Szovjetunió által országunknak nyújtott hatalmas segítséget és így folytatta:

A nemzetköziségre és kölcsönös megsegítésre alapított szoros együttműködés politikáját akarjuk folytatni barátságunkkal, Csehszlovákiával és a többi népi demokratikus országgal is.

Ezután Pauker Anna emlékeztetett, hogy Népköztársaságunk szövetségre lépett a Csehszlovák Népköztársasággal kölcsönös segélynyújtásra egy Németország részéről, vagy Németországgal szövetségbe lépve bármelyik ország részéről megisméltető támadás esetére. Ezzel kapcsolatban idézte Sztálin generálisimuzsát, aki ezt mondotta: „Ezek az urak támogatják a

A zsirosgazdák mesterkedései miatt apaállat nélkül marad Bogártelek

BOGARTELKE. (Levelezőnk írja.) Ha csak felényi lenne falunkban a zsirosgazdák száma, akkor is sok lenne. Ehések a vagyonra, mint kol-dus a jófalatra. Még a követ is megfejnék, ha tehetnék. A kapzsiságukra jellemző az alábbi eset is.

Tudjuk az újságokból, hogy a földművelésügyi minisztérium rendelete minden 60 tehénre egy bika tartását írja elő. Bogárteleken mintegy 400 tehén van, ezzel szemben csak két bika volt. Az is csak volt, mert a zsirosgazdák nem a közérdeket, hanem a saját hasznukat nézték, s addig okoskodtak, hogy jelenleg csak egy van s az se használható. Mit csináltak? Mivel legtöbbször 7-8 bivalya van s a bikák tartási költségét a tehének áránában róják ki, kapzsiságtól vezéreltetve úgy határoztak, hogy nem teletik ki mind a két bikát, mert sokba kerül a rovatat, hanem inkább eladják az egyiket s majd a tavaszon mást vesznek helyette. Azonban a megmaradt bika használatlanul áll s mit tegyenek, levágatták. Így visszafelé sült el az okoskodásuk. Ekkor megvették Jankó András becsületes kisgazda bikáját, aki megígérte, hogy ha nem felel meg, mást hoz. Egy hétig még nála hagyták s akkor megállapították, hogy jó apaállat s nyomban átadták a fogadott bikatartónak, Csizmadia Laci épésmesternök, aki kebel- és pálinkás barátja a zsirosgazdáknak, a csizmadia és a tatarozza s mellékesen tiltott állatvágással is foglalkozik.

Shán is ment a dolog, amíg Csizmadia mester össze nem vett Jankó Andrásról, amiért beleszólt egy tiltott juhvágási műveletébe. Ettől a perctől kezdve az új bika se fedezett. Hogy mit csinált vele, azt csak ő tudja. A gazdák gyűlésen

határoztak, hogy visszaadják Jankónak a bikát s ott sem jön helyre, akkor ígéretéhez híven mást hoz. Csizmadia viszont nem hajlandó engedelmeskedni a határozatnak, mert haragszik Jankóra s a nagygazdák se mernek erőszakoskodni, mert akkor Csizmadia nem talpalja meg a csizmadiaikat. Így hát

a bivalyokat a szomszédos Nádásdarcra kell vinni fedeztetni a faluból, ami nagy nehézséget jelent a falunak s gazdasági hátramaradást az országnak is.

Az ügyben sűrű vizsgálatra van szükség és szigorú eljárást kell indítani a bűnösök ellen!

Szövetkezeti székházat építenek a zsekei falumunkások

ZSEKE. — A község dolgozó földművesei és a Földmunkások Szakszervezetének tagjai önkéntes munkával kitisztították az országút melletti árkot mintegy 3 kilométer hosszúságban. A munka befejezése után nekiláttak a régi és rossz állapotban levő községi istálló lebontásához, melynek anyagát összegyűjtötték és egy új szövetkezeti helyiség építésére raktározták fel. Ahogy az időjárás engedi, úgy rövidesen nekifognak az új szövetkezet felépítéséhez.

Nem akarunk egységbontást

KOLOZSVAR. — A kolozsvári 18-án megjelent számában már úgy hirdették, hogy ezen gyűlést, mint segélykiosztó gyűlést tartja meg egyesületünk. A gyűlésen megjelent az ARLUS kiküldöttje és ismertette az ARLUS célkitűzéseit, felhívott minden tagot, hogy iratkozzon be az ARLUS-ba. Külön ARLUS-kör nem alakult meg s ilyen nem is akarunk alakítani.

Ami Székely József szerepét illeti: soha nem volt díszelnöke az egyesületnek és ma sem az. Székely József az egyesületnek hivatásos tisztviselője és az egyesület 1600 tag adminisztrációját végzi. Korcsmája nem volt soha és ma sincsen. Az egyesület székházában van nyilvános korcsma, mely Szabó Béla tulajdonában.

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet, Telefon: 15-35.

Kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Telefon: 19-11.

Felölts szerkesztő: BALOGH EDGAB.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Posta-akárékpénztári csekk számla: 40.625.

A POSTAVEZÉRIGAZGATÓSÁG versenypályázatot hirdet 50 üresedésben levő vonalmunkási állás betöltésére. A jelentkezőknek legalább négy elemi osztály végzettséggel kell rendelkezniük. A vizsgán résztvenni önjártók kérvényeiket a szükséges okmányokkal együtt január 10-ig nyújtják be.

ÚJ BÉLYEGET hoz forgalomba a posta vezérigazgatósága 20 lejes értékkel. Az új bélyeg Nicolae Bălcescut ábrázolja.

ÖTLETES Bányászatal Mányt alkalmazott Móríc Gyula tatabányai bányakövacs. Elmés számlálószervezetet számlálja a megrakott csilléket. A szervezetnek önműködő kikapcsolója van arra az esetre, ha üres csille halad el.

30 SZÁZALEKOS ATLAGOS TULTERMELESEVEL a legelső üzemek közé küzdötte fel magát a Népkiállítás első évében a temesvári MACO gyár.

KORSZERŰ MUNKÁSTELEP épül Temesváron a vágóhid környékén. Az építkezést a legjobb temesvári építésszervezet alapján kezdik meg.

NAGYSZABÁSÚ UT-ÉS HIDÉPÍTÉSI MUNKÁLATOKAT végrehajt Bihar megyében és Nagyváradon 1949-ben. 150 kilométer hosszúságban új utakat, 15 kilométeren járdákat, 40 fahidat és 10 vasbetonhidat építenek.

155 ANALFABÉTA ISKOLÁT létesített Kolozs megyében a földmunkások szakszervezete. A tanfolyamokon 4500 írni-olvasni nem tudó falusi vesz részt.

A KÖZPONTI RENDŐRSÉG közli, hogy a Május 1-utcaban egy gumi sárcipőt találtak. Igazolt tulajdonosa munkanapokon a 64. sz. szobában átveheti.

ELLOPTA A HIVATALOS pénzt az alsófernezei végrehajtó, Petrutu Teofil. Felettesei távollétében alkulccsal kinyitotta a pénztárcskénynt és a pénzt saját céljaira használta fel. Letartóztatták.

KULTUROTHONT létesítettek és a napokban nyitották meg Csongorbagoson a dolgozó földművesek. Egy raklárát alakították át ideiglenes kulturházzá, de terbevetették, hogy tavasszal teljesen új kulturházat építenek.

ÖNKENTES MUNKÁVAL KIBŐVÍTETTÉK AZ ISKOLA ÉPÜLETÉT Fernezei dolgozó. A kibővítés során egy új terem építettek az épülethez. A munkálatokat az üzemi munkások és az ifjúsági szervezetek karöltve végezték.

62 ÓRAI ÖNKENTES MUNKAT VÉGEZTEK a Demokraták Nők Szövetsége erdőszárai szervezetének tagjai. Kimeszelték a csecsemők részére felépített tejkonyhát, valamint kimeszelték és kitarították a szervezet járási székhelyének épületét is.

TERMELŐSZÖVETKEZETET ALAKITOTTAK 90 szakmunkás részvételével meg legutóbb Nagybányán a szabómunkások.

40 SZÁZALEKKAL CSÖKKENT a termelési költség a kereszthegyi üzemeknél a helyes takarékoság és jobb munkamegosztás eredményeképpen.

A PETŐFI-UTCAI ISKOLÁBAN történt botrányos gyermekkereséssel foglalkozó cikkekkel kapcsolatban a 3-as számú iskola igazgatója annak közlésére kért fel minket, hogy a napi port felverő botrányos ügyhöz a 3-as számú iskolának csupán annyiban van köze, hogy a gyakorlati iskola két osztálya — ahol a gyermekkeresés történt — ideiglenesen a 3-as számú iskola épületében nyert elhelyezést.

LENYEGESEN CSÖKKENTIK az öntés időtartamát a vajdahunyadi magaskemencék dolgozói. **ELVETTEK A NAGYGAZDAKTÓL** a föllesleges tüzfűt és a dolgozó szegény földműveseknek osztották szét Mezőviszolyán.

HAT ÜVEGGYÁR szocialista munkaversenyéből a megyesi üveggár került ki győztesként, ahol a dolgozók jelentős újításokkal fokozták a termelést.

KILENC GYERMEKET tetőtől-talpig felöltöztetett és 25 gyermeknek egy-egy pár téliharisnyát juttatott a nagyváradi „Ifj. Csordás János” üzem munkássága.

JÓ EREDMÉNYEL végződött Bihar megyében a maggyűjtés és csemete ületetés. Az erdőigazgatóság ezévi tervét eredményesen végrehajtotta.

HÁROM ARVAHÁZ egyesítésével hatalmas gyermekotthont létesítettek Kézdivásárhelyen. Ott helyezték el a köröspataki, zágoni és kézdívásárhelyi árvagyermeket és így jelenleg 118 lakója van az otthonnak.

KORCSMA HELYETT előadásokra és tanfolyamokra járnak a dolgozó földművesek Uzon községben. A 850 férőhelyes kulturházban mozgóképzőszínházat akarnak berendezni.

10.000 LEJ PÉNZBÜNTETÉSRE és 3100 lej költség megfizetésére ítélte Strulovics Gyulát, az Astra Barsá szövetséget textilüzletének vezetőjét a brassói népbíróság szabotázs tanácsa.

A SZÁLLÍTÁSI ÉS KÖZLEKÉSEI FORGALOM már túlhaladta az 1938-as évi átlagot, a vasúti szállítás terén elért eredmények folytán.

CSIK VÁRMEGYE NYERTE MEG az Udvarhely, Háromszék és Csik megyék kulturothontai között szervezett háromnapos kulturversenyt. Csik megyében minden községben kulturothont létesítettek.

TÖBB MINT EZER EMBER vett részt Ujaradon lefolyt önkéntes munkán. A villamosvasutat a városon keresztül egészen Kisszentmiklósig meghosszabbították. A munka meggyorsításának érdekében az aradi, ujaradi, zsigmondházi és kisszentmiklói dolgozók zeneszó mellett vonultak fel.

KÖZEL 6000 GYERMEKET látnak el naponként díjmentesen tejjel Háromszék megyében. Legutóbb a Kálnok községi iskolás gyermekek számára vezették be az ingyenes tejkiosztást.

1000 TRAKTORT GYART havonta a csehszlovákiai brünni traktorgyár. A kétéves terv elején havonta 200 traktort állított elő, de a termelés átszervezésével elérték azt, hogy ma már 1000 traktort gyártanak.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Hála köszönet mindazoknak, akik mérhetetlen nagy gyászomban kifejezték részvételüket Özv. dr. Lukács Józsefnek.

Időjárásjelentés

A norvég partok mentén távozó rendkívül heves viharciklon (720 mm.) déli oldalán egyre újabb igen enyhe tengeri légtömegek törnek nagy erővel Spanyolországra és Franciaországra át Skandinávia irányába. Sok helyen eső okozva. A hőmérséklet most már csaknem egész Európában 15-17 fokot ért el.

Erdélyben általában napos idő mellett mindenütt megindult az avadás. Kolozsváron tegnap délután 14 fok, este 9 órakor — 3 fok volt a hőmérséklet. A légnyomás este 762 mm., alig változik.

Várható időjárás keddi délut.: Mérsékelt, déli, dőrmegű szél, változó, általában keves felhővel, nyugaton jelentősebb eső lehetséges. Az enyhe idő tovább tart, éjszaka gyenge jegy, nappal az előadás folytatódik.

Világosság

Hat csapat indul az országos jégkorong bajnokságokon

BUKAREST. — Az országos jégkorong bajnokságok küzdelmeit ez évben január 25 és 30-ika között Marosvásárhelyen rendezik meg. A bajnokságokra eredetileg csak négy város: Bukarest, Kolozsvár, Marosvásárhely és Csikszereda bajnokságai voltak jelölve, de a Jégkorong Szövetség legutóbbi ülésén megváltoztatta előbbi határozatát és elrendelte a következőket:

— A Nemzeti Bajnokságba való bejutásért január 5-én és 6-án osztályozó mérkőzést játszanak a következő csapatok: Tractor Brassó, CFR Gyulafehérvár, CFR Segesvár, Vasile Roaita Dicsősézmárton. A mérkőzéseket Brassóban játsszák le következő párosításban:

Január 5-én, szedán este 6 órakor: CFR Gyulafehérvár—CFR Segesvár. Fél 8 órakor: Vasile Roaita Dicsősézmárton—Tractor Brassó.

Január 6-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor: CFR Gyulafehérvár—Vasile Roaita. Fél 12 órakor: CFR Segesvár—Tractor. Este 8 órakor: CFR Segesvár—Vasile Roaita. Fél 10 órakor: CFR Gyulafehérvár—

10 órakor: CFR Gyulafehérvár—Tractor.

Az egyes mérkőzéseket Korch Márton (Marosvásárhely) és Tico (Bukarest) bírók vezetik. A négyes torna győztese részt vesz a marosvásárhelyi országos jégkorongbajnokságok küzdelmeiben. A torna második helyezette pedig osztályozó mérkőzést játszik a bukaresti bajnokság második helyezettjével, melynek győztese — mint hatodik résztvevő — ugyancsak részt vesz az országos bajnokságokon.

Boldis László (Vasas) a vasárnapi gyorskocsolyázó verseny győztese

KOLOZSVAR. — Kitudó jégviszonyok mellett rendezte meg a kocsolyázó kerület vasárnap délelőtt a sétatéri jégpályán, első ezévi versenyt, melyet nagy fölénnyel Boldis László (Vasas) nyert meg, aki 500 és 1500 méteren is jó időt ért el.

500 méteren: 1. Boldis László (Vasas) 53.4 mp. 2. Pálffy Sándor (Vasas) 60 mp. 3. Király Ernő (Der-

mata) 61.6 mp. 4. Crisan Ferenc (Vasas) 64.2 mp.

1500 méteren: 1. Boldis László 2.59.2 mp. 2. Király Ernő 3.11.8 mp. 3. Pálffy Sándor 3.23.4 mp. 4. Crisan Ferenc 3.38 mp.

Az ifjúsági gyorskocsolyázó versenyben László László (Olimpia) az 500 méteres futásban 63.6 másodperccel, az 1500 méteren pedig 3 perc 32 másodperces időt ért el.

A vasárnapi kerületi bajnokság előtt, csütörtökön újabb versenyt rendez a kerület 3000 méteren, s kezdők és haladók részére.

A tegnapi délelőtti verseny első 333 méteren középiskolások között verseny volt 15 indulóval.

A legjobb időt Caliman Silviu, 3-as fiúiskola tanulója érte el 54.1 mp.-es idővel. 2. Muresan Ovidiu 55.4 mp. 3. Székely Zoltán 55.8 mp. 4. Calacan Pavel 57.6 mp. 5. György Ferenc 60 mp. 6. Rusu György 63.2 mp.

Uj román rekord

a 100 méteres gyorsúszásban

BUDAPEST. — A legutóbb megrendezett fedettpálya uszóversenyen, Titu Groza, a kitudó román gyorsúszó, aki a magyar fővárosban tanulmányuton van, az Előre sportegyesület által megrendezett uszóversenyen a 100 méteres gyorsúszásban 1 perc 02.6 másodperces idővel megjavította Püllök 1939-ben elért 1.02.8 másodperces román országos rekordját.

Ezen a versenyen a magyar Mitro a 100 méteres gyorsúszásban 1.04.8 másodperces időt ért el.

A kolozsvári CFR ma kezd meg edzését

KOLOZSVAR. — A CFR labdarúgócsapata ma, január 3-án kezd meg tavaszi edzését, a Kinizsi-utca 1. alatti volt Kereskedelmi Fiúiskola tornatermében, Munteanu Nicolae edző vezetésével.

Sporthíradó

BUDAPESTEN az MTK jégkorongcsapata 5:2 (1:0, 0:2, 4:0) arányban győzött az FTC ellen.

PRÁGÁBAN a csehszlovák fővárosi jégkorong válogatottja 8:4 arányban győzött Finnország válogatottja ellen.

AZ ORSZÁGOS NÉPSPORT SZERVEZET kiadásában megjelenik a sportolók zseb- és falinaptára. Az izlésesen kiállított és a sportolók pompás képeivel ellátott zseb- és falinaptárban az 1948 év sporteseményeinek illusztrált képein kívül, az összes sportágak eredményei és az összes statisztikai adatok is szerepelnek. Az OSP zseb- és falinaptára 120, illetve 150 lejes árban kaphatók Kolozsváron a Népsport Szervezet Petőfi-utca 9. szám alatti helyiségében.

Olvasd, terjeszd, támogasd a „Világosság”-ot

Bukarestben három csapat harcol a bajnokságba való bejutásért

BUKAREST. — Az OSP pályáján kiállították a Dinamo egyik vezető nagy érdeklődés mellett kezdődtek játékosát. A Petrolul csapata a 4 emberrel játszó Dinamo ellen nem csak hogy kiegyenlített, hanem között a NB I-be való bejutásért.

Az osztályozó mérkőzések első napján a Dinamo 9:2 arányban, a Petrolul pedig 6:0 arányban győzött a CSCU ellen. Vasárnap a Petrolul ellenfele a Dinamo volt. Az első harmadban 1:1, szünet után a Dinamo már 2:1 arányban vezetett, amikor az utolsó harmad utolsó percében

kiállították a Dinamo egyik vezető játékosát. A Petrolul csapata a 4 emberrel játszó Dinamo ellen nem csak hogy kiegyenlített, hanem között a NB I-be való bejutásért.

Ma délután kezdődnek meg az osztályozó mérkőzések második fordulójának küzdelmei. A torna győztese képviseli a főváros színeit a marosvásárhelyi országos jégkorongbajnokságokon.

A Dermata 17 gólos győzelme Dicsősézmártonban

DICSŐSZENTMARTON. — A Dermata jégkorongcsapata székelyföldi börtényi csapat 17:0 arányban győzött a fiatal erőkből álló dicsősézmártoni csapat ellen.

Magyar győzelmek Bécsben és Prágában

BUDAPEST. — Vasárnap tartották meg Bécsben a magyar-osztrák női Európa-kupa elődöntő mérkőzést, melyet a magyar válogatott Farkas Gizl kitudó játékaival 5:3 arányban nyert meg.

A magyar csapat ellenfele az Európa-kupa döntőjében a belgásköt mérkőzés győztese lesz. Prágában 10 ezer nézője volt a Budapest—Prága—Bécs fővárosok közötti gyorskocsolyázó versenynek, melyet a magyar Pajor nyert meg minden távon.

Budapest 51 pont. Prága 27 pont. Bécs 1 ponttal.

Budapesten, az Üllői-uti pályán az Újpest labdarúgó csapata, barátságos mérkőzés keretében 6:2 (4:1) arányban legyőzte a Ferencváros együttesét.

A MNSz számos megyei aktivistái feldolgozták

a Román Munkáspártnak a nemzeti kérdésben hozott határozatát és a MNSz IV. kongresszusának eredményeit

DES (Tudósítónktól) — A Magyar Népi Szövetség számos megyei szervezete Szepesi Sándor központi kiküldött részvételével két napos alapaktiva ülést tartott. Az ülésen megjelentek az intézőbizottság tagjai, a szervezők és így a vidéki résztvevőkkel együtt összesen 36 személy vett részt az alapaktiva ülésen.

Az első napon Szepesi Sándor központi kiküldött részletesen ismertette a Román Munkáspártnak a nemzeti kérdésben hozott határozatát rámutatva annak rendkívüli fontosságára.

— Ma a mindjebb kiülező országos feltételül szükségessé teszi, hogy a dolgozók között a legteljesebb egyetértés és együttműködés álljon fenn, mert a reakció utolsó erőfeszítésével minden alkalmat arra akar felhasználni, hogy a munkásság soraiban egy-

nelenséget támasszon. Ennek a Munkáspárt irányítása mellett, a szocialista társadalom megteremtéséért természetesen nem riad vissza semmiféle eszköztől s a régi lomtárból előszedve, a nemzetiségek egymás elleni uszításának fegyverét akarja felhasználni. Az öntudatos dolgozók azonban visszavernek minden ilyen kísérletet és nem hagyják magukat befolyásolni a külföldi imperialisták ügynökeiktől, akiknek az a céljuk, hogy a nemzetiségek közötti békét és egyetértést megzavarják — mondotta Szepesi Sándor központi kiküldött.

A továbbiakban ismertette a Magyar Népi Szövetség IV. Országos Kongresszusának határozatait, hangsúlyozva, hogy a MNSz a Román Népköztársaságban élő dolgozó magyar néptömegek demokráciát, nemzeti és politikai szervezete s mint ilyen, a Román

szocialista társadalom megteremtéséért természetesen nem riad vissza semmiféle eszköztől s a régi lomtárból előszedve, a nemzetiségek egymás elleni uszításának fegyverét akarja felhasználni. Az öntudatos dolgozók azonban visszavernek minden ilyen kísérletet és nem hagyják magukat befolyásolni a külföldi imperialisták ügynökeiktől, akiknek az a céljuk, hogy a nemzetiségek közötti békét és egyetértést megzavarják — mondotta Szepesi Sándor központi kiküldött.

A továbbiakban ismertette a Magyar Népi Szövetség IV. Országos Kongresszusának határozatait, hangsúlyozva, hogy a MNSz a Román Népköztársaságban élő dolgozó magyar néptömegek demokráciát, nemzeti és politikai szervezete s mint ilyen, a Román

Két tolvaj

Rövid lapjelentés adja hírül, hogy Uruguay állam egyik megyéjében Károly román és Zogu albán erkölyök közös befektetéssel állattenyésztő farmot alapítottak. A száku látvány megálta a földjét és a gomb is a megfelelő gomhlyukat. Károly "királyról" tudja, hogy az országának annak idején nemcsak a legnagyobb földbirtokosa és kapitálisa, de legügyesebb tolvaja is volt. Ugyanezt meséli Zoguról, volt alattvalói, az immár szintén fölszabadult albánok. A két nagy tehetségű tolvaj most közös erővel állat-

farmot alapított. A lehetőségek most a következők:

1. Valószínű, hogy Zogu pórujár és a közös üzletbe beledöglök.
2. Az is lehet, hogy Zogu mégis ügyesebb, mert a beoek és bejek Albániájában Zogu mégiscsak kimagaslott valamivel. Ha mással nem, a gazemberségivel. Ebben az esetben Károly "apánk" jár pórujár és kénutelen lesz vérs fejell és üres zsebbel elmenekülni az állatfarm közeléből.

Fennáll az a lehetőség, hogy a koronás felek egymással a

zöldny becsürelt (gentlement agreement) szabályait alapján kompromisszumot kötnek, meg egyeznek. Ebben az esetben az a jog kérdés merül fel, hogy ki jog a farmon tulajdonképpen dolgozni. Két bridzsparti közben ki pondoskodik a lövokadás és szénahordás zavartalan lebonyolításáról?

3. Az sincs kizárva, hogy a koronás felek hűek maradnak régi kapitalista elveikhez és másokkal dolgoznak.

Egy éven belül mindenestre eldől minden. A bonvotatmakról és a kifejlesztől értesítjük olvasóinkat.

Akikre büszkék vagyunk

Három kolozsvári élmunkás

December harmincadikától december harmincadikáig... A köztársaság kikiáltásától az első évfordulóig... Keresem a köztársaság hatását a kolozsvári Unirea gyárban. Látnám és esendés osztályokon. Egyelőre a tömegmunkáló osztályon vagyunk. Kísérem Engi elvtárs, az üzemi bizottság elnöke. A pokoli lármában filemhez hajol s egy magyaráz. Beszéde valóban érdekes és „fűlbemászó”.

dugultak. A pakura kifogyott és nem vették észre. Közvetlenül a gázbevezetés előtt a pakura miatt tűz ütött ki a műhelyben. Ma ezek

a lehetőségek kiküszöbölődtek. A termelésnek olhárut egy csomó akadály, és megnyit az ut a rekordok felé.

Az lesz az igazi, ha 200-an leszünk

Hirtelen esend lesz. A farkaskalapács leáll. A lyukban új vasakat melegítenek. Az élmunkásnak is pihennie kell.

— December 30-tól december 30-ig a köztársaság egy évét kéri tőlem szemre a testvér? — Ha erre az évre gondolok, szinte szédülök. Ha csak a politikai eseményeket veszem számba. A köztársaság kikiáltása után nemsokára utilaput kötnek Tatarescu, Alexandrini talpa alá. Aztán a gyárak államosítása. Az anyagok rendes kitalása és megérkezése. A normák és ak-

kordok bevezetése. Mindez viszont a gyárra és a termelésre! Augusztus 23-án a gyárban még csak négy élmunkás volt. Ma már husz van. És van tizenkilenc olyan, aki hatvan, hetven, nyolcvan százalékkal haladja túl a normát. Ezekből bizonyára szintén élmunkás lesz. Az lesz az igazi, ha kétszáz élmunkásunk lesz a gyárban! Jövőre ilyenkor!...

A pihenő letelik. A farkaskalapács feldübörög megint. Ablakokat rezegtető, pokoli lármában távozzunk.

Atti Árpád és a finom műszerek

— Most megratatom a gyár másik hírességét, Atti Árpádot — mondja Engi testvér. — Egyetlen szerszámalkatosunk. Ezelőtt az ilyesmit külföldről — főleg Németországból — hoztattuk. Mióta azonban a régi ut bedugult, megoldást kellett találnunk. Atti Árpád segített rajtunk. Csínált menetfurokat, fazonfurokat, dörzsárokat. S a szerszámok kiűnőek voltak. Atti Árpádnak ma nagyon sok munkás külön-külön is hálás...

Várnám, hogy bemutatassanak valami idős mestereket. Szakállas, szemüveges, vagy legalább is ráncos, vidám, vagy gondokkal terhes, mint amilyen Kneipp mester, a pótkávé-feltalálója... De nem! Fiatal, szinte gyerekkember áll a modern szovjetesztergapadon. Bemutatkozunk. Zavart mosollyal ad kezét.

— Hány éves?
— Huszonnyolc éves vagyok.

Tizenhét-tizenkilenc évesnek gondoltam volna! De ámulatom ezzel még nem ért véget. Atti Árpád modern orvosi mikroszkóp alkatrészeit esztergályozza éppen.

— Három ilyen mikroszkóp-készült itten.
— És a lencsék?
— Az már nem az én dolgom. Én csak a bronzalkatrészeket csinálom meg.

A mikroszkóp — olyan bonyolult dolog, mint a repülőgép, vagy a penicilin. Régebben még csak gondolni se mertek rá, hogy ilyesmit idehaza gyártsanak. De Atti Árpád, az Atti Árpádok ezt a kérdést is megoldják.

— Nálunk az év legnagyobb eseménye a szovjetország esztergapadok behozatala. Tessék megnézni. Én kaptam. Szép, tiszta, ragyogó és olyan okos, hogy szinte beszél. Ilyen érkezett azóta még egy. És jöttek gépek Kugirból is. Várjuk a többi szovjetesztergapadot. Tavaly elhanyagolt, hátul kullogó, nyersanyaggal küzdő üzem voltunk. Idén már vonalban vagyunk. Jövőre: ha a megrendelt modern szovjetgépek rajzált megkaptuk és megkezdjük azok gyártását is, lehet, hogy éjjelünk leszünk — meséli büszkén Atti Árpád.

Selejt nélkül

— És most menjünk át egy percre az öntödébe. Ott is hall még egy-két érdekes dolgot a december harmincadikákkal kapcsolatban — mondja kísérőm.

A nagy kemencéből épp csorog a forró vas. Az emberek körül szikrák sündörögnek. A hímves Rostás csoport tüzálló fazekában viszi a vasat az öntőszekrények felé. A sovány, kidolgozott arcú, sínek kifejezésű Rostás elmerülve igazgatja a csoportot. Ő az itteni termelés elismert feje. Mindenki úgy hallgat rája, mintha apja volna.

— Nálunk a selejttel volt a baj — mondja Rostás öntés után. — De most már kiküszöböltük. Őt százalék selejt, ennyi megengedett dolog az öntésnél. De nincs! Eltelnek hosszú hetek, anélkül, hogy egyetlen selejtünk volna. Ezt a minőség eredményt tartani akarjuk s

Köztársaság második évében is! Ennek szobát nem kívánnak december harmincadikára.

A beszerzés megzakad. A munka szakítja meg. A forró vas elkészült megint. Az évvégi, december harmincadiki köztársasági szikrák előltek az embereket. Szikrázó benyomásokkal eltelve, megyünk.

Füliünkben ott cseng Varga László élmunkás szava: **Az lesz az igazi, ha magunkkal rántjuk a gyár nagyobbik felét és kétszáz élmunkásunk lesz!**

Jövő december harmincadikán újra december harmincadikáról szándékozunk riportot írni. Reméljük, hogy akkorra már gyártani fogjuk az új szovjetgépeket és hozzá-mohtatunk kétszáz élmunkás hár-tettéről.

Ujra erdősítik Szilágyságot

ZILAH. — A petróleum után Népköztársaságunk legnagyobb természeti kincse a fa. Hatalmas erdőségek borítják országunkat, értékük felbecsülhetetlen. De minden kifogy, bármilyen nagy mennyiségben is legyen, ha nem gazdálkodnak vele megfelelő módon, ha nem gondoskodnak az utánpótlás biztosításáról. Így történt ez nálunk a fával. A tőkés társadalmi rend harcosló erdőbirtokosai nem sokat törődtek az utánpótlással s valóságos rablogáskodást üstek. Kormányunk gondoskodni kíván arról, amit a reakciós politikusok el-

mulasztottak: kellő gondozásban részesíteni az erdőterületeket.

Ujrafásítási tervet készített a minisztérium. A végrehajtást a megyei erdészeti felügyelőségek, a minisztérium kirendeltségei végzik. Szilágymegyében 262 hektár kiirtott erdőterület ültetnek újra, 2 millió 400 ezer bükkfacsémetét használnak fel e munkához. 200 hektár erdőt kikapartak s a megriktásra kerülő erdőterület nagysága ugyancsak 200 hektár. További kétszáz hektáron az öreg fákat kivágják és új csemetékkel helyettesítik.

A december 30 a t'eszt'ére rendezte szocialista munkaversenyek során

Hatalmas eredményeket értek el a tordamegyei dolgozók

TORDA. — A népköztársaság kikiáltásának egy éves évfordulója alkalmából lendületes munkát fejtett ki és cselekvően kapcsolódott be az ország termelési versenyébe Torda ipari munkássága.

Az üvegyári munkások, szemben a november 7-iki szocialista munkaversenyyel, — melyben 175 munkás vett részt — a december 30-iki versenyben már 621-en szerepeltek. Az eredmény nem maradt el. 143 százalékkal haladták meg a tervet és 41 százalékkal 10 százalékra csökkentették a hulladékot.

A porcellángyárban 300 munkás vette fel a versenyt. Az elektrotechnikai szakcsoportban 2 százalékkal emelték a termelést.

A kémiai gyár 54 munkása állt a versenyben. A gépteremben 150 kilogram olajat takarítottak meg és egyéni versenyben 110 százalékkal, a csoportversenyben

pedig 30 százalékkal emelték a termelést.

Az aranyosgyéresi Sodronyipari dolgozói 145 százalékkal lépték túl a normát a huzalok gyártásánál és 133-ra emelkedett a normán felüli átlag a fémhuzalok termelésénél.

10 nappal hamarabb végezték el a tervben előirt munkálatokat az aranyosbányai dolgozók.

A CFR torjai munkásai 20 százalékos olajmegtakarítást értek el és annak ellenére, hogy az alkalmazottak létszáma csökkent, 8 százalékkal haladták meg a normát.

Az eredmények mindennél ékeesebben bizonyítják, hogy a dolgozók öntudatosan dolgoztak és az eredmények is nagyobbak lehettek volna, ha a gyárak és üzemek szakszervezetei, valamint a termelési bizottságok nagyobb odaadással töltötték volna be hivatásukat.

Önkéntes munkával a színjátszók segítségével

VÁROSFALVA (Levelezőnk írja) — Udvarhely megyei kicsiny falunkban műsoros ünnepélyek rendezése közben mindig nagy nehézséget okozott a színpadi oldal-függönyök hiánya. E hiányosságot a múltban is sokan szóra tették, de kiküszöbölésére senki sem tett semmit. Most mi, a Romániai Demokratikus Nők Szövetsége városfalvi szervezetebe tömörült asszonyok elhatároztuk, hogy önkéntes munkával függönyöket készítsünk. Az MNSz ifjusági csoport is örömmel fogadta kezdeményezésünket: és az eddigi eredményes jótékony-célú gyűléseinkhez hasonlóan, az ifjusággal karöltve rendezgyűlést

akciót szerveztünk. A nőszövetségi tagok önkéntes rohammunkával megfonták, megszőtték és egy teatélyük bevételeiből megfestették. A Nőszövetség munkájában igen tevékeny részt vállalt Báró Hajnal kulturfelelős, Ajtony Zoltánné szociális felelős, Bartalus Mártonné gazdasági felelős, Rigó Albertné szervezőfelelős és Képtör Lajosné titkár. Munkánk sikere után minajobbán meggyőződünk arról, hogy közös akcióval lehet a szocializmus építéséhez hozzájárulni.

KESZEG ERNŐNE
nőszövetségi kulturfelelős

Terjeszd a Világosságot

Fokozódó öntudat jellemzi

a földmunkások kolozsmegyei szakszervezetének december havi munkáját

KOLOZSVÁR. — Eredményes munkáról számol be a kolozsvári földmunkások szakszervezetének december havi jelentése. A havi munkaterv részletesen felöleli mindazokat a feladatokat, melyeket a szakszervezet gazdasági, szervezési és kulturális vonatkozásban maga előtűzött.

Gazdasági vonatkozásban 100 százalékosan végrehajtották az állami mintagazdaságoknál alkalmazott munkások élelemmel és tüzfával való ellátását, valamint kijavították a lakóépületeket, valamint valamennyi étkezdéjében. — A megye valamennyi mintagazdaságok és a mezőgazdasági gépközpontok, étkezdéi is tartoznak — 30—35 lejt napi háromszori étkezést biztosítottak.

Az árúelosztás, helyes megszervezése érdekében minden egyes szövetkezettől földmunkás szakszervezeti tagokat választottak a szövetkezet vezetőségébe, kik az osztályharc szellemében és a helyi körülmények figyelembevételével hajtották végre feladatukat.

A hónap folyamán mintegy 30 esetben munkás és a munkaadó közötti vitát oldottak meg. Így került sor Gyaluban Cordos Ilie munkás panaszána orvoslására, aki a Dránda-malom alkalmazottja volt és visszamenőleg a szakszervezet 50.000 lej illetmény megfizetésére kötelezte a tulajdonost. Számos esetben leplezték le a szabótól zsíros gazdákat, akik megtámadták, vagy csak részben tették eleget a terménybegyűjtési rendelkezéseknek.

Jóllehet, hogy az elvégzett munka

eredményes volt és az előző havi tevékenységhez viszonyítva javulást mutat, de hiányosságok még ezáltal is adódtak. Nem sikerült 100 százalékosan végrehajtani a kollektív szerveződések ellenőrzését. Ez annak tudható be, hogy a szakszervezet még nem rendelkezik elegendő aktívistával. Az állatorvosok szabotázselelményéből kifolyólag a Zsuk-bonchidai gazdaságnál mintegy 30 borjú elhullott. A bünösöket leleplezték és letartóztatták.

Szervezési téren, habár az eredmények nem 100 százalékosak, mégis igen élénk tevékenység mutatkozott. Rendszeresen üléseket tartottak a szakszervezeti csoportok felelőseinek részére, ahol az aktuális kérdéseket dolgozták fel. Nem sikerült leellenőrizniük valamennyi szakszervezeti csoport működését a kevés számú aktivista miatt.

Az ideológiai és kulturális nevelés érdekében jelentős eredményeket értek el. Az analfabéta tagokat irmitolvasni tanították, valamint a többi tagokat fokozott mértékű egyéni és kollektív olvasásra buzdították. Járás-

sonként mintegy 55—60 könyvből és kiadványból álló kis könyvtárakat juttatott el a szakszervezet. A megye 10 járásában 600 könyvet és kiadványt tartalmazó 10 könyvtárral rendelkeznek. A Népköztársaság kikiáltásának egy éves évfordulója alkalmából, valamennyi mintagazdaság kulturesoportja kulturális előadást rendezett. Ez alkalommal sor került december 30-a jelentőségének ismertetésére és méltatására.

Az eredményeket kulturális vonatkozásban egyelőre még hiányosságok kísérik. A szakszervezeti tagok még nem érznek elegendő felkészültséget a faliújság-cikkek és a napisajtó részére szánt cikkek megírására. Nem sikerült valamennyi községben kulturesoportot szervezni és ott, ahol ezek a kulturesoportok léteznek, tevékenységük még nem kielégítő.

A szakszervezet a jövő év első hónapjára lefektetett munkatervére már az eddigi hiányosságok tapasztalatainak okula, új szempontok figyelembevételével, melyekkel felkészültek a jövőre elvégzendő munkák felmutatni.

90 gyermek kap ingyen ellátást a szilágysomlyói napközi otthonban

SZILÁGYSOMLYÓ. — A romániai Demokrata Nők Szövetsége napközi otthont létesített Szilágysomlyón. A szövetség gondoskodik a kicsinyek gondos neveléséről, az ellátást a város biz-

tosítja. Naponta 90 gyermek kap ingyen ellátást a városból, ennek fedezésére különleges alapot létesítettek a város polgármestere, Fanateanu Elena kezdeményezésére.

Lelkes ünnepek Désen a Népköztársaság kikiáltásának évfordulóján

DÉS. (Tudósítónktól.) — Mint országsgazda mindenütt, úgy Désen is felemelő és lelkes ünnepek keretében emlékeztek meg Szamos megye dolgozói a Román Népköztársaság kikiáltásának első évfordulójáról.

A rendkívül nagy hideg ellenére több ezer főnyi tömeg vonult fel, hogy a katonasággal együtt a Román Népköztársaság iránti őszinte lelkesedését és ragaszkodását fejezze ki.

Gyermek- és tüdőbeteg gondozó intézet nyílt Nagykárolyban

NAGYKAROLY. — Ünnepekes keretek között nyílt meg Nagykárolyban a Román Munkáspárt kezdeményezésére létesített gyermek- és tüdőbeteg gondozó intézet. Plesca Leontin dr. megyei főorvos mondta beszédet, kihangsúlyozva, hogy az intézet létesítése a jövő év munkatervébe tartozott, de a Román Munkáspárt támogatása és a városvezetés megértő magatartása lehetővé tette a korábbi megnyitást. A Ro-

mán Munkáspárt részéről Scheer Miklós beszélt, megállapítva, hogy amilyen mértékben haladunk előre a szocializmus utján, olyan mértékben történik gondoskodás az anyák és a gyermekek egészségügyi védelméről is.

A tüdőgondozó teljesen külön működik a gyermekvédő egészségháztól. Bár egy épületben van a két intézet, de teljes az elkülönítés, még a bejáratok sem azonosak.

Demokratikus szellemben osztották ki a tüzfát Vistában

VISTA (Kiküldött munkatársunktól) — A falu demokratikus szervezetei és a Földmunkások Szakszervezete tömörített dolgozók a családok tüzfáellátásának kérdését — eltérően a régi hagyományos szokástól, amely szerint csak az erdőrésszel rendelkező urbés gazdák részesülhettek faosztalékból — e tél folyamán demokratikus szellemben a szegényebb sorú dolgozók érdekeinek megfelelően oldották meg. Egyelőre 15 hektár erdőterületet vágtak le 921 háromköbméteres csomóba osztva a fát. A 921 csomóból 721-et osz-

tottak ki a 2 hektáron aluli szegény gazdáknak. A jobb módúak levő gazdáknak, akiknek anyagi lehetőségek van a tüzfát beszerzésére, 33 csomót juttattak. A fát árát is progresszíven határozták meg. A legszegényebb családok, akik 3 csomót kaptak, 50 lejt fizettek csomónként, míg a tehetősebb gazdák 250 lejt. A közepes tehetségű családok számára 200 és 150 lejes árakat is állapítottak meg. A falu szegény sorú dolgozói megelégedéssel fogadták az új faosztási módszert.

ADAS-VÉTEL

MODERN, díofurniós, kombinált szekrények, rökaméik, fotellek, asztalok, székek, két darab használt festett szekrény és toalett eladó. Török István asztalosnál, Roosevelt utca 3. Óvárnban. 7741

KERESUNK megvételre 200—300 darab Thonet-széket. Victoria szövetkezet. 9205

HUSDARALÓGÉPET, 12 vagy 15-ös, sürgősen keres a Grafikai Üzemek kántinja, Brassai-utca 7. szám. Gy. 353

ULTRAMODERN, kombinált szobabútor eladó. Május 1-utca 6. szám. 7733

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3—5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 30—50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej. Cím a kiadóban és jelíges hirdetésnek 20 lej pótdíj fizetendő.

BLOCH hegedűskola második évfolyamát keresem. Dávid Ferenc-u. 21. Portásnál. 7746

KÉT tüzhelyes, vadonutaj gázvezető, alkalmas eladó. Megtekinthető Körmeny irógépszaküzlet, Molotov-utca. 7742

PIANINO eladó. Kossuth Lajos-utca 38., ajtó 2. 7750

ELADÓ modern kombinált szoba, szép perzsaszőnyegek. Postakert-u. 5. 7748

ALLAST KERES KÖZÉPKORU nő állást vállal magános vagy kétagú családnál. Címeket „Becsületese” jelígre a kiadóba kér. 7735

ALLAST KAPHAT KOMOLY, tisztességes, nő, aki egyedül főz, azonnal felveszek. Cím a kiadóban. 7728

OKLEVELES gyógyszerész vezetői állást keres Kolozsvár vagy Marosvásárhely környékén. Címeket „Perfekt” jelígre a kiadóba. 7742

ALLAST KAPHAT NEM főző mindenestől bejárónőt felvesszünk. Dózsa-utca 22., ajtó 11., emelet. 7738

GYÜMÖLCSÖSKERTEK őrzésére pástort keresek. Ajánlatok beadhatók január 10-ig dr. Szegedy Józsefhez, Szentgyház-utca 28. alá. 7736

KERESEK egy jobb, középkorú nőt, ki perfekt finoman főz és minden munkát vállal. Olyantól kérek ajánlközést, ki állandó otthoni kereső jó fizetéssel. Ajánlatokat Nagy Béla gyógyszerész, Mociu-ra kérek. 7744

KERESEK sürgősen megbízható, perfektül főzni tudó bejárót mindenest. Jelenkezni Wilson-utca 7. Go-deanu. 7749

KÜLÖNFELEK

SZÓVONÓK, kötőnők, fűzősnők! Ki társulna központi szalonommal? Válaszok „Ujév” jelígre a kiadóba. 6747

MENYASSZONYI ruhák, fátylek, koszorúk, szörmekepek kikölcsönzése. „Dahlia Müvirágszalon”. Hores ut 35. Gy. 161

ELVESZETT egy számár, Kövespad környékén. Megtalálóját vagy nyomra vezetőjét jutalomban részesül. Tischler, Pata-utca 77. 7743

„LAKÁS” jelígre levél van a kiadóban. 7747

KÉREM Szabó urat, hogy a nála levő Spiró Balázs Etelka kabátját Dohány-utca 37. szám alá hozza el. 7745

FIGYELEM! Befagyott vízvezetékét villanyaaprattal azonnal kioldvasztja Nánási, Király-utca 4. 7737

TIZENKÉTEZERNYI hivatalos pénz karácsony előtt elveszett. Nyomra vezetőnek busás jutalmat ad Vörös tanár, Brassai 15. 7744

A ROMÁN-SZOVJET BARÁTSÁG HÁZA
Egyetem-utca 1 szám
A Szovjetunió barátainak találkozóhelye
Ovasztóterem — Könyvtár — Klub — Sakk-szoba
Irodalmi, tudományos és ideológiai könyvek; román, magyar és orosz nyelvű megalienő folyóiratok és naplapiok
Nyitva 14—22 óra között, vasárnap és ünnepnapokon 9—23 óra között

Id. Szántay Imre
ny. főkalaux
85 éves korában elhunyt. Temetése 1949 január 3-án, délután 4 órakor lesz a temetői nyakpólnál.
Gyászoló család

PETŐFI ATHENAEUM

TANKÖNYVEK:	ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ KIADVÁNYAI:
Okor története	Horváth István: Jegyene 200.—
elemi isk. V. oszt.	Füilentő Greguc és más mesék 130.—
Középkor története	Horváth-Slipos: Az okos macskája 85.—
elemi isk. VI. oszt.	Corodar: Három bajtárs 133.—
Ujkor története	
elemi isk. VII. oszt.	100.—
Románia története	
elemi isk. VII. oszt.	165.—
Középkor története	
középsk. IX. oszt.	245.—
Ujkor története	
középsk. X. oszt.	190.—
Románia története	
középsk. XI. oszt.	450.—
Bölcsélet története	
középsk. XI. oszt.	—
Biológia középsk. XI. oszt.	—
Kísérleti fizika	
középsk. X. oszt.	152.—

Megrendelhetők a **Petőfi Athenaeum**nál
Postacím: C'uj, Piața Libertății 12
Postacsekk száma: 40,954

Varrógépet
keres megvételre új vagy nagyon jó állapotban a kolozsvári
Állami Magyar Színház

FIGYELEM!
Zokogó majom
Május 1-utca 3
Éttermé felvesz új abonenseket, déli ebédre havi 1050 lejtért Menürendszer 45—55 lej
Hal és gretár különlegességek Fűtött terem áll a közönség rendelkezésére

Ujra megnyílt a CORSO mozgó!
KALÓZOK SZIGETE
című szenzációs filmmel
Uj vezetés! O'csó helyárak! Jó filmek!
Előadások kezdete: 4, 6, és 8-kor.

A Városi Gőz- és Kádfürdő
1949 január 1-től kb. 10 napig
üzemszünetet tart,
kazántakarítás miatt
Igazgatóság